

VEČERNIK

POŠTNA PLAČANA V GOTOVINI

Leto XIV. Štev. 262	TELEFON UREDNIŠTVA: 25-67 TELEFON UPRAVE: 25-67 in 28-67 TELEFON OGLASNEGA ODDELKA: 25-67 Poslovalnica Ljubljana, Franciškan. 6. tel. 46-91 Poslovalnica Celje, Prešernova 3. telefon 280	Maribor, ponedeljek 18. novembra 1940	NAROCNINA NA MESEC Prelema v upravi ali po pošti 14 din. Dostavljen na dom 16 din. tujina 30 din. POSTNI CERKOVNI RAČUN: 11.409	Cena din 1.—
------------------------	---	---------------------------------------	--	-----------------

Nov sestanek diplomatov v Nemčiji

Italijanski zunanji minister grof Ciano in španski zunanji minister Serano Suner na poti v Nemčijo — Po švicarskem mnenju gre za nadaljevanje posvetovanj v zvez s pogajanjimi s Sovjetsko zvezo in nadaljevanjem vojne proti Veliki Britaniji

RIM, 18. nov. Reuter. Italijanski zunanji minister grof Galeazzo Ciano je sinoči odpotoval v Nemčijo. Nemški zun. minister von Ribbentrop pa je odšel iz Berlina v Salzburg, kjer se bo sestal s španskim zunanjim ministrom Seranom Sunerjem. Mogoče pa je, da bo sestanek vseh treh ministrov v Salzburgu.

LONDON, 18. novembra. Reuter. Po nemških in italijanskih vesteh se bodo danes ali jutri sestali zunanji ministri 3 držav; Ribbentrop, Ciano in Suner. Ciano je že prišel v Salzburg, kjer ga je sprejel Ribbentrop. Misli se, da bo španija na tem sestanku priznala Nemčijo kot vodilno veselo v novem evropskem redu. Ciano in Suner bosta danes sprejeta pri Hitlerju v Berchtesgaden. Suner je že tam.

BERCHTESGADEN, 18. nov. DNB. Španski zunanji minister Serrano Suner

je dospel sem. Na postaji ga je pozdravil von Ribbentrop. Po pregledu častne čete je Suner odšel v določeno stanovanje.

SALZBURG, 18. nov. DNB. Grof Ciano je dospel dopoldne v Salzburg. Na železniški postaji ga je pozdravil von Ribbentrop. Po pregledu častne čete je odšel v hotel Kaiserhof, kjer je nastanjen.

CURIH, 18. nov. ZPV. Švicarski listi poročajo iz Berlina, da se diplomatska aktivnost sil osi nadaljuje in je treba že v prihodnjih dneh pričakovati novih za-

devnih dogodkov. Pred vsem je treba omeniti prihod španskega zunanjega ministra Serana Sunerja v Berlin. Suner se je v Parizu sešel tudi z Lavalom in je bil ob tej priliki najbrže naprošen za intervencijo v korist vichyjske vlade, ki je zašla s svojimi pogajanjimi z Nemčijo zaradi nemškega izseljevanja Francozov iz Alzacije in Lorene v zelo neprijeten in težaven položaj. Istočasno s prihodom Sunerja pričakujejo v Nemčiji tudi nov obisk italijanskega zunanjega ministra grofa Ciana. Prvotno je bilo rečeno, da bo von Ribbentrop potoval v Italijo, toda ta načrt je bil sedaj spremenjen. O čem bodo razpravljali Ribbentrop, Suner in Ciano, doslej ni bilo mogoče izvedeti.

Šlo bo pa gotovo za sklepe, ki so postali potrebni po bisku Molotova v Berlinu in pred prihodnjim nadaljevanjem pogajanj s Sovjetsko zvezo v Moskvi. V Berlinu ne zanikujejo vesti, ki izhajajo zlasti iz italijanskega tiska, da se trudi diplomacija veseliti osi ustvariti velik azijsko-evropski blok proti anglosaškemu bloku. V tem bloku naj bi bile Japonska, Sovjetska zveza, Nemčija, Italija, Španija in eventualno tudi Francija, ako bi bil z njo dosežen potreben sporazum. Za vso to diplomatsko akcijo se pa skrivajo pred vsem vojaški cilji, katerim naj bi omenjeni blok pomagal do uresničitve v vojni z Veliko Britanijo.

Dosedanji razvoj grške ofenzive

Najhujši boji se bijejo za posest Korice, ki je že skoraj obkoljena — Velika letalska aktivnost na obeh straneh — Napadi na važna prevozna pristanišča

VČERAJSNJE ITALIJANSKO POROČILO

RIM, 18. nov. Stefani. Italijanski glavni stan je izdal včeraj sledeče poročilo o bojih v Grčiji: Včeraj so se na grški fronti razvijali napadi in protinapadi, ki so bili posebno hudi na odseku devete armade. Naše letalstvo je ob sodelovanju čet bombardiralo pota, železniške proge, sovražnikove postojanke in topniške postojanke. Bombardiranje je povzročilo požare in eksplozije ter so bile pretrgane prometne zveze. Letalstvo je obstreljevalo tudi zbirališča čet. Eno naše letalo se ni vrnilo.

GRKI SO ŽE PET DNI V OFENZIVI
ATENE, 18. nov. Reuter. Italijani so vrgli v boj proti grški ofenzivi veliko število letal. V Epiru letala z majhne višine obstreljujejo grške vojske. Grške čete so že 5 dni v ofenzivi. Vojski imajo le malo hrane, ki se sestoji v glavnem iz kruha, sira in nekaj oliv. Spijo zaradi stalnih bojov na nož zelo malo. Po soglasnem mnenju vojaških strokovnjakov se sedaj nudi grški vojski edinstvena prilika za uspeh. Angleška letala so bombardirala nepretrgoma edini albanski pristanišči, ki sta

primerni za izkrcanje, Drač in Valono, ter obenem tudi napadla Brindisi in Bari.

BOJI ZA POSEST KORICE

ATENE, 18. nov. Reuter. Grško vrhovno poveljstvo javlja, da so grške čete na vsej fronti v napadu ter da je bila koionā italijanskih tankov, ki se je poizkušala rešiti na jugoslovansko ozemlje, odrezana od jugoslovanske meje v Albaniji. Najtežje bitke so pri Korici, kjer so grške čete z noži in granatami odbile napad ter nadaljujejo obkrožanje mesta. Grške čete so zasedle goro Moravo, ki s 5 km oddaljenosti dominira nad Korico ter Ivan planino, težko utrjeno višino, ki je še blizje Korici kakor Morava.

ATENE, 18. nov. Reuter. V vojaških krogih izjavljajo, da stojijo grške čete 5 km pred Korico, ki je težko obstreljevana ter se njen padec pričakuje vsak čas.

ATENE, 18. nov. At. ag. Grško vrhovno poveljstvo javlja po sinočnem stanju z bojišča: Ogorčena bitka se vodi vzdolž vse fronte. Posebno ostri so boji v Epiru in v goratem delu na severu. Vzhodno od Korice se je grškim četam posrečilo, zasedi spet nove, strateško zelo važne točke. Napad je uspel kljub močnemu so-

vržnemu odporu in obstreljevanju iz letal. Italijanska letala so bombardirala mesta in vasi v notranjosti Grčije. Ljudskih žrtev in materialne škode pa ni bilo.

GRŠKE LADJE PRED SASENO

ATENE, 18. nov. Reuter. Flotilja grških rušilcev je v noči med 14. in 15. nov. prišla skozi Otrantski preliv v Jadran ter doplula do otoka Sasene pred albansko obalo. Ker ni na vsej poti naletela na edince italijanske vojne mornarice, se je vrnila. Admiral Kabadi je imel poveljstvo.

BEOGRAJSKE INFORMACIJE

BEOGRAD, 18. nov. AA. Beograjski listi poročajo o veliki bitki, ki se bije med Lerinom in Korčo. Grške čete, sestavljene iz elitnih evzonskih polkov, napadajo brez prestanka dobro utrjene italijanske pozicije. Najbolj krvavi boji so na Ivan planini in Zvezdi. Navzlic vsemu topniškemu in letalskemu delovanju ter napadom pehote je stanje še neizpremenjeno. »Polka« pravi, da je flotilja grških torpedovk v noči med 14. in 15. nov. v Otrantskem kanalu naletela na edince italijanske mornarice. Izhod še ni znan.

Vojaška zveza Siam z Anglijo in USA?

Angleško-ameriške ponudbe Siamu — Veliko razburjenje v Tokiu zaradi možnosti sklenitve sodelovanja Siam s silami, ki stoje na poti japonskim načrtom

ŠANGHAI, 18. nov. Domei. Britanska in ameriška vlada sta sporočili siamski vladi, da ji bosta pomagali pri njenih teritorialnih zahtevah, če se obveže, da bo Siam stopil na stran obeh veselil. V ta namen dobi Siam tud 20 mil. dolarjev posojila od Angležev ter vojni material od Američanov.

TOKIO, 18. nov. Domei. Japonski diplomatski krogi so zaskrbljeni in odklanjajo vsak odgovor glede vesti o skorajšnjem paktu med Veliko Britanijo, Siamom in USA. Japonska se bo odločno uprla vsakemu takšnemu poizkusu. Siam bi s takšnim korakom kršil pogodbo, ki jo j eskienil lani v avgustu z Japonsko. Takšna kršitev bi pa obenem bila samomor za to državo. Velika Britanija hoče s tem korakom zadati smrtni sunek v življenjski prostor Japonske ter ji zapreti pot na jug.

TOKIO, 18. nov. DNB. Pooblaščenca osebnost v vojnem ministrstvu je izjavila,

da nima japonska vlada še nobenih uradnih poročil o anglo-ameriških poizkusih, da sklenejo s Siamom vojni sporazum. Vlada skrbno pazi na razvoj takšnega gibanja, ker ima Tokio tudi s svoje strani interese, da sklene vojaško zvezo s siamsko vlado. Japonsko veže s Siamom tesno prijateljstvo, obstaja namera, da se sedanje poslanstvo v Bangkoku dvigne v veleposlanstvo.

TOKIO, 18. nov. DNB. Italijanski listi posvečajo dolge kolone vestem o sklepa-

nju vojaškega pakta med Anglijo, Ameriko in Siamom. List naglašja, da so odnošaji med Japonsko in Siamom zelo dobri ter da bi ne bilo razloga za takšen pakt. V primeru pa, da bi se te vesti res uresničile, mora biti vlada pripravljena na najenergičnejše protiukrepe, da zaščiti svoje interese na jugu Azije. Verjetno pa je, da siamska vlada le ne bo pristala na ameriški maneuver ter sklepala zvezo z Anglijo.

General Antonescu zopet doma

RIM, 18. nov. ZPV. Pri odhodu iz Rima je dal predsednik romunske vlade general Antonescu izjavo, v kateri je izpovedal svoje zadovoljstvo in hvaležnost za izkazane mu časti ob priliki sprejema in bivanja v Rimu. Obenem je dejal, da tega, kar je videl v Italiji, nikoli ne bo

pozabil in občuduje dela, ki jih je izvršil fašistični režim pod Mussolinijevim vodstvom. V zvezi s sestanki, ki sta jih imela predsednik romunske vlade general Antonescu in zunanji minister knez Sturdza z ministrskim predsed. Mussolinijem in zun. min. grofom Ciano nagla-

ša italijanski tisk, da so bila pretresena vsa vprašanja, ki tičejo sodelovanja Romunije in Italije, odnosno sil osi na vseh področjih, tudi na gospodarskem.

BEOGRAD, 18. nov. AA. Romunski ministrski predsednik Antonescu in zun. minister Sturdza sta potovala včeraj ob 6. zjutraj skozi Ljubljano, ob šestih zvečer pa skozi Subotico, kjer ju je v imenu predsednika vlade pozdravil ban dunavske banovine dr. Kijurina; romunski poslanik Cadere pa je spremljal Antonesca iz Ljubljane do Subotice.

BUKAREŠTA, 18. nov. ZPV. Romunski ministrski predsednik general Antonescu se je s svojim spremstvom vrnil v Bukarešto.

Zadnje ure španskega prezidenta Azane

MONTBAN, 18. nov. Havas. Da bi zavrl vse fantastične vesti, ki krožijo o smrti bivšega predsednika francoske republike, Azane, objavlja »Bulletin Catholique« članek montobanskega škofa o poednostih pokojnikove smrti. Azana je težje zbolel in izrazil željo, da ga škof

obišče. Škof je bil večkrat pri bolniku in vselej, kadar je odšel, ga je Azana ponovno prosil, naj spet pride. Bivši predsednik španske republike je z veliko požnostjo poljubil razpelo, ko mu je bilo prinešeno. Ko ga je škof 3. t. m. obiskal, je izrazil željo, da bi bil previden. Med izdihom so peli cerkvene molitve. Pokojnikova soproga je zaprosila škofa, naj Azano cerkveno pokoplje. Na dan pogreb apa ni mogla gospa zraven. Krsto z Azano je bila prenešana namesto v katedralo naravnost na pokopališče. Soproga Azane je po pogrebu obiskala škofa ter se mu zahvalila za ves trud, izrazila je pa obžalovanje, da je bil pogreb brez duhovnega spremstva.

Letalski napadi brez konca in kraja

Tudi v soboto in nedeljo ter v noči od včeraj na danes so izvršila nemška letala vrsto srditih napadov na Anglijo, angleška pa so istočasno napadla razna nemška in zasedena mesta — Po razdejanju v Coventryju

VČERAJSNJE NEMSKO POROČILO

BERLIN, 18. novembra. DNB. Nemško vrhovno poveljstvo je izdalo včeraj sledeče poročilo: Ob priliki napadov, ki so jih nemška letala izvedla na London v noči med 15. in 16. novembrom, je bil zadet, kakor se je naknadno izvedelo, most Waterloo, železniška postaja v Paddingtonu, plinarna v Caningtonu, kakor tudi druge naprave blizu trgovskih dokov, kjer so nastali požari. V raznih mestih južne Anglije, v Portsmouthu in Southamptonu so bili bombardirani važni vojaški cilji. Napadi na London so se nadaljevali 16. novembra, kakor tudi napadi na razne pokrajine jugovzhodne angleške obale. — Danes je nemško letalstvo bombardiralo številne ladje. V teh bombardiranjih je naše letalstvo potopilo neko trgovsko ladjo (8000 ton), petrolejsko ladjo (3000 ton) in neko tovorno ladjo (2000 ton). Dve drugi tovorni ladji sta hudo poškodovani. Miniranje angleških pristanišč se nadaljuje. — Dne 16. novembra dopoldne smo močno streljali na neki

angleški konvoj v Rokavskem prelivu.

Angleška letala, ki so prodrli nad nemško ozemlje v noči med 16. in 17. novembrom, so zlasti bombardirala Hamburg, Bremen in Kiel. Bombe so povzročile majhno škodo na važnih vojaških objektih. Neka zažigalna bomba je padla na dok. Toda požar so hitro pogasili.

DANASNJE NEMSKO POROČILO

BERLIN, 18. novembra. CBS. Nemško vrhovno poveljstvo javlja, da so nemški bombniki zadeli direktno železniški most Waterloo v središču Londona ter težko poškodovali vojaške naprave v Portsmouthu in Southamptonu. Angleška letala sa napadla Hamburg, Bremen in Kiel. V soboto ponoči so nemška letala metala bombe na Paddingtonsko železniško postajo v Londonu, plinarno v Kensingtonu in trgovsko pristanišče. Veliko hiš v južnem Londonu je bilo zadetih.

DANASNJE ANGLEŠKO POROČILO

LONDON, 18. nov. Reuter. V teku noči so padle na londonska predmestja bombe najtežjih kalibrov. Nemci so izgubili 13

letal, Angleži pa 5, vendar so se 4 piloti rešili. Neki minolovec je sestrelil nemško letalo. Nemški daljnometni topovi so obstreljevali Dover. Angleška letala so bila drugič nad Hamburgom.

LONDON, 18. nov. Reuter. V noči na ponedeljek so bombardirali Nemci mesta ob južni obali Anglije. Materialna škoda ni velika, tudi ni veliko ljudskih žrtev. Angleška letala so ponoči napadla industrijske naprave v Porurju.

POSLEDICE NAPADA NA COVENTRY

LONDON, 18. nov. Reuter poroča: Kakor smo izvedeli, je bilo ob priliki zadnjega nemškega letalskega napada na Coventry ubitih nad 200, ranjenih pa okoli 800 oseb.

COVENTRY, 18. nov. UP. Veliko še preostalih hiš se je včeraj porušilo, ker so ves dan eksplodirale nemške tempirane bombe, ki so jih vrgla letala pri zadnjem napadu na Coventry. V mestu se le s plezanjem preko ruševin pride po ulicah naprej. Vojaki podirajo nekatere hiše, ki so težko poškodovane. V mestu ne deluje

niti elektrika niti vodovod niti plinarna. Na tisoče ljudi je ostalo brez strehe ter se hranijo po vojaških kantinah.

AMSTERDAM, 18. nov. DNB. Britski minister brez portfelja Greenwood je imel v Colchestru govor, v katerem ni mogel zanikati velikega učinka nemškega bombardiranja v Liverpoolu in Coventryju. — Sinoči je bil v ondonu spet dan znak za alarm.

AKCIJE ANGLEŽEV

LONDON, 18. nov. CNP. Nocoj je bila vsa francoska obala v ognju angleških bomb. Nemško topništvo je začelo obstreljevati angleško obalo, nakar so odgovorili angleški dalekostoletni topovi. — Dvoboj je trajal nad tri ure. Izredno hud je bil, po poročilu letalskega ministrstva napad na Hamburg, kjer je nastalo veliko požarov v pristanišču in industrijskem delu mesta.

LONDON, 18. nov. Reuter. Angleška letala so nocoj napadla več ciljev v Porurju.

Selitev Francozov iz Alzacije in Lorene

Nemci so v preteklem tednu izselili iz okupirane Alzacije in Lorene že 28.000 Francozov, katere pošiljajo v nezasedeno Francijo — Na Lavalovo intervencijo bo tempo odseljavanja zmanjšan, o preselitvi sami pa Nemci ne dovoljujejo debate

RIM, 18. nov. Agencija Stefani objavlja o preseljevanju Francozov iz Alzacije in Lorene sledeče poročilo: »Kakor je bilo javljeno, je doslej že 28.000 Francozov iz Alzacije in Lorene prispelo v nezasedeno Francijo. To preseljevanje prebivalstva s francoskim materinim jezikom vrše Nemci v skladu z načeli, ki so bila upo rabljena že pri preseljevanju Nemcev iz Južne Tirolske, Besarabije, Bukovine in baltskih držav v Nemčijo. S tem hoče Nemčija odstraniti vsak povod nesoglasij in trenj v pokrajinah z narodnostno mešanim prebivalstvom. Francoska vlada že skrbi za to, da naseli iz Alzacije in Lorene odstranjeno prebivalstvo v za to

pripravljenih središčih. Verjetno pa je, da je z ozrom na Lavalovo intervencijo Nemčija sklenila, da bo zmanjšala brzino odpošiljanja francoskega prebivalstva v Francijo. Doslej je bilo odposlanih vsak dan po sedem transportov. To zmanjšanje števila vlakov se bo izvršilo zato, da se olajša francoski vladi nastanjanje preseljencev. O preselitvi sami pa ne dovoljujejo Nemci nobene razprave, ker je to eno izmed temeljnih vprašanj njihove politike. Mešanost prebivalstva je izzivalo v zadnjih 50 letih stalna trenja v Evropi in je zato dolžnost državnikov, da ta vprašanja energično in definitivno rešijo. Nemška oblastva skrbe za fran-

coske izseljence vse do meje nezasedene Francije, tam pa jih izročajo francoskim oblastvom. Prebivalstvo Alzacije in Lorene je sprejelo te ukrepe brez protesta.

TOULOUSE, 18. nov. Havas. V soboto je prispelo v Monzaubon 800, v Auch pa 1200 Francozov iz Lorene.

CURIH, 18. nov. Reuter. Vsega skupaj bo 120.000 Francozov iz Lorene preseljenih v južno Francijo. Vsak teden bo izseljenih 6.000 prebivalcev. V zapuščenih domovih bodo naseljeni Nemci, ki so ostali brez strehe v teku bojev med Maginotovo in Sigriedovo črto.

Obtožbe proti francoskim ministrom

ZENEVA, 18. nov. DNB. Bivši ministri Sarraut, Daladier, Leon Blum in general Gamelin so bili prepeljani iz dosedanjih zaporov v Baserol, kjer je že zaprt bivši letalski minister Guy de la Chambre. Tako je ukazal višji državni tožilec v Rimu. V poročilo glavnega sodišča je navedeno, kakaj je vsak izmed zgoraj navedenih obtožen. Bivši letalski minister Pierre Cot, ki je bil dalje časa v Ameriki, je bil aretiran ob vrnitvi v Francijo 21. septembra. Očitajo jim, da so zanemarjali svoje dolžno-

sti in organizacijo državne obrambe ter da so s svojo politiko oškodovali država. Obenem z navedeno obtožnico zahteva državni pravdnik, da se vodi tudi obtožnica proti bivšemu ministru Mandelu, ki se je zagrešil proti zunanji politiki Francije. V juniju se je namreč izkrcal s ladje „Marsiglié“ v Maroku in krivično je tudi razdelil fonde za kolonijo, s katerimi je razpolagal. Ločena razprava se vodi proti Paulu Reynaudu, ki je še vedno v zaporih Chasserona.

Seldtejevo potovanje po Italiji

RIM, 18. novembra. DNB. Minister za dela v Nemčiji, Seldte, je obiskal Rim. Obiskal bo tudi industrijske naprave v Milanu in Genovi ter preučil njih socialne ustanove. V Rimu je imel važna posvetovanja o skupnem sodelovanju sil osi na socialno-političnem področju.

RIM, 18. novembra. Stefani. Nemški minister za dela Seldte je zapustil sinoči Rim ter odpotoval v Milano. Na postaji so se poslovili od njega mini-

stra za korporacije in gradbe ter drugi odličniki. Agenciji Stefani je nemški minister izjavil, da je dospel v Italijo na poziv italijanskih kolegov, da nadaljuje že v maju načeta posvetovanja. Dosežen je sporazum o tesnem bodočem sodelovanju, posebno glede gradnje cenjenih stanovanj v obeh državah. Tudi na drugem socialnem polju se bodo skoro pokazali sadovi skupnega dela.

Uspehi stahanovstva v SSSR

MOSKVA, 18. novembra. Tass. Tisk posveča obširne članke petletnici stahanovskega gibanja ter ugotavlja, da je v vseh gospodarskih skupinah napredek velik. Posebno se je povečala rudarska proizvodnja. Leta 1934. je izkopal en rudar v rudarskem bazenu Donca povprečno 6,3 tone premoga na dan, septembra letos znaša ta količina že 10,2 tone na dan. Stahanovci so izpopolnili tudi železniški promet. Strojvodje so vodili vlake na 36 progah ter prevozili za 38 milijonov ton raznega blaga. V tekstilni indu-

striji so povečali proizvodnjo, ker so kvalificirano delavstvo izučili tako, da lahko dela pri raznih panogah in ne le eni. Pri mehaničnem tkanju blaga se je produkcija povečala za 58 odst., pri predivu za 46 odst. V papirnicah so proizvedli za 36,5 odst. več kakor leta 1935.

NAPAD NA PROGO V ABESINIJ

ADEN, 18. nov. CBS. Angleški bombniki so poškodovali železniško progo Džibuti—Adis Abeba ter vrgli v zrak nek

Ves Gabon v oblasti de Gaullea

LONDON, 18. nov. Glavni stan de Gaulleovih svobodnih Francozov javlja: Port Gentil v francoski Ekvatorialni Afriki se je brez boja predal generalu de Gaulleu dva dni po padcu Librevillea, ki je bil zaseden 10. nov. Sedaj je ves Gabon v rokah svobodnih Francozov.

Razpust društva „Pro Transilvania“

BUKAREŠTA, 18. nov. DNB. Društvo »Pro Transilvania«, kateremu so oblastva v petek uradno dovolila delovanje je bilo takoj nato v soboto uradno prepovedan in razpuščeno. Predsednik društva je bil znani bivši zaranistični voditelj Maniu. V objavi k razpustu je rečeno, da so posamezni voditelji tega društva pripravljali politične načrte, ki so nasprotni načelom prijavljenega programa in interesom države.

BUKAREŠTA, 18. nov. CBS. Komaj dovoljeno društvo »Pro Transilvania« je bilo v soboto na tujo intervencijo razpuščeno.

NOVA SABOTAŽNA DEJANJA V USA

BOSTON, 18. nov. DNB. V tukajšnji tadjedelnici je izbruhnil požar. Vlada pričanje, da gre za sabotažo. Preiskava je v teku.

PITTSBURG, 18. nov. CBS. Velika eksplozija je nastala v cianamidski tovarni

NEW YORK, 18. nov. DNB. V veliki tovarni kemikalij v Bridgevilleu pri Pittsburgu in nastala iz nezanih razlogov eksplozija. Uničeno je glavno poslopje tovarne. Škoda znaša blizu 250.000 dolarjev.

Razlastitev Židov v Romuniji

BUKAREŠTA, 18. nov. DNB. Razširjen je zakon o odvzetju posestev in podjetij romunskim Židom. Po razširitvi določil tega zakona bodo zaplenjena vsa židovska posestva, gozdovi, mlini, tovarne, žesne industrije, skladišča žit in vseh življenjskih potrebščin. Vse to preide v last države. Isto velja tudi za posestva in podjetja, ki so last židovskih družb ali združenj.

NEMŠKI FOTOGRAFI PRED GIBRALTARJEM

MADRID, 18. nov. Reuter. Karavana nemških vojaških fotografov in filmskih operaterjev, ki sestoji iz 15 avtomobilov, je dospela s kanalskega bojišča v La Lineo, ki leži pred Gibraltarjem.

SAVINJA JE PRESTOPILA BREGO VE IN ZALILA NEKATERE PREDELE

Celje, 18. novembra. Danes ponoči so bili v Savinjski dolini in okolici spet močni nalivi. Savinja in Loznica sta v kratkih urah tako narasli, da sta prestopili bregove ter zalili celjsko okolico v smeri ob Krekovi ulici, kjer stoji voda tik do ceste. Voda je prodrla tudi na tkzv. „Otok“ in sega do gimnazijskega poslopja. Savinja je vdrila tudi tik do Masarykovega nabrežja. Struge Voglajne in ostalih pritokov so polne do roba, vendar v času, ko to poročamo, še niso prestopile bregov. Savinja, ki še vedno narašča, prinaša s seboj najrazličnejši material, večinoma les iz Savinjske doline.

UBOJ PO VESELICI V MAJŠPERKU

Majšperk, 18. novembra. V Majšperku pod Ptujsko goro se je izvršil od sobote na nedeljo zverinski umor katerega žrtev je postal 34 letni čevljar Purk Franc iz Majšperka. V gostilni Gajšek so priredili tovarniški delavci veselico. Med petjem in plesom je prišlo do izzivanja. Ko sta se Purkova vračala, so navalili na njiju z noži. Alojz, ki je bil krepkejši in spretnější, je napadalcu izbil nož, med tem pa so ostali podrli njegovega brata na tla in ga z noži tako hudo obdelali, da je kmalu izdihnil. Ubijalci so nato pobegnili. Orožniki so aretirali brate Korošce in Stopnega pri Makolah, ki so izjavili, da niso ubili pravega človeka. Maščevanje so kovali za brata Alojzija.

Borza. Curih, 18. XI. Devize. Beograd 10, Pariz 9.55, London 17.12, Newyork 4.31, Milan 21.77½, Berlin 172.50, Budimpešta 84.

Mariborska napoved. Pretežno oblačno in vetrovno. Ponekod bo morda dež. Včeraj je bila maksimalna temperatura 16,7, danes minimalna 7,5, poldne 11. Padavin od včeraj je bilo 5,1 mm.

Flandinovi pogledi na novi red v Evropi

Bivši francoski ministrski predsednik obsoja vzroke, ki so dovedli do sedanje vojne

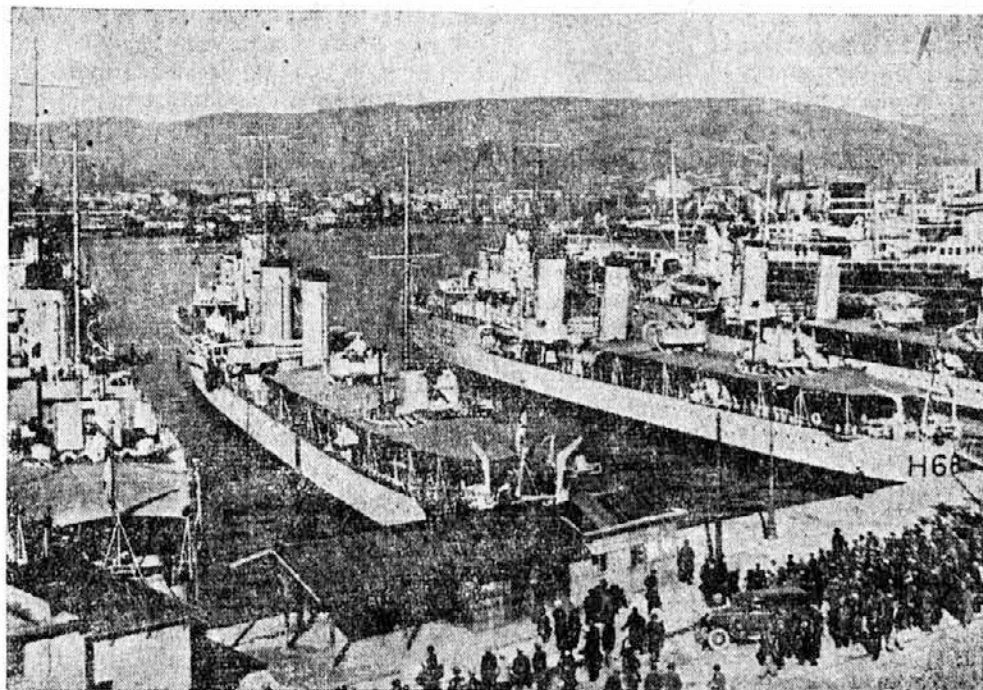
Na novinarski konferenci zastopnikov tiska iz vzhodne Francije je bivši predsednik francoske vlade Flandin, ki je bil že od nekdaj naklonjen francosko - nemški sodelovanju, med drugim dejal:

»Zasedba porenške oblasti 1936 je terjala gotove proti-

vojne. Razširjene so bile obveze Francije na Češkoslovaško. Prepričan sem, da bi se razvilo novo razdobje miru v Evropi, če bi se v Monakovem ustreglo Hitlerjevim željam. Lažne vesti so širile izmišljotine o revoluciji, ki da bo zajela Nemčijo. Daladier je še 1939 naglasil, da ne more verjeti Hitlerjevim besedam. Toda, kaj imamo danes drugo nego Hitlerjevo besedo? Nihče ne more trditi, da se bo Evropa po tej vojni sestala na sta-

tusu quo iz l. 1919. Naj si zamišljamo bodočnost kakor koli, mi moramo sodelovati v novi Evropi, ker ta ni politična forma, nego socialna revolucija.

V Evropi se ustvarja nov red. Storili bi veliko napako, če bi ne sodelovali v njem. Zmagovalec je s pozivom na sodelovanje vseh narodov dokazal, da spozna sposobnosti in duševni obraz Francije, ki jo hoče ohraniti za novo Evropo.

Angleške ladje, zasidrane Pirēju na Grškem

Korica in nje strategična lega

Korča ali Korica (Gorica) je tretje največje albansko mesto in šteje 22.787 prebivalcev. Večje od njega je Tirana s 30.806 in Skader s 29.209 dušami. Mesto leži 835 m nad morjem v kotlini Malikovskega jezera. Je sedež prefekture okrožja Korče, ki ima na prostoru 3312 km² 147.536 prebivalcev.

Za okolico Tirane in Drača je dolina Korice najgostejše naseljeni del Albanije. Tu pride povprečno 45 ljudi na 1 km². Dve tretjini prebivalstva sta grško-katoliške vere, nje škof stoluje v Korici, ostala tretjina je mohamedanska. Mesto ima velik trgovski pomen in je po lepi cesti

zvezano proti severu z Bitoljem, Pogradcem in Sv. Naumom ob Ohridskem jezeru, proti jugu pa z dolino reke Vojuše. Dolino zapirajo na jugozahodu planina Oren, na vzhodu Morovo, na severovzhodu pa Zvezda in Ivanj planina.

Rodovitna dolina ima zelo velik strategični pomen, kajti od tod se odpirajo pota v porečje Devolija, Osima, odnosno Semenija ter srednje Vojuše in dalje k albanski obali. Ako bi se grška fronta raztegnila zahodno od Korče, bi se v primeri s sedanjo znatno skrajšala ter bi z desnim zaščitenim krakom slonela ob Ohridskem jezeru.

Nove ceste in železnice na Norveškem

Nemci se prizadevajo, da zgradijo večje strategično važne zveze. Tako je iz Mosjøna bila že prej zgrajena državna cesta do Kirkenesa, najsevernejše točke nasproti Finski. Tam so zdaj tudi nemške posadke. Nedograjene presledke na ce-

sti so že precej odstranili, vendar bodo morali potniki v avtobusih, ki bodo prihajali na sever Norveške, medpotoma še večkrat prestopati.

V načrtu je pomladi graditev podaljška železniške proge iz Mosjøna na sever,

Kultura

Dr. Bajič: Delovnopравни zbornik

Naš pionir delovnopravnih študij je s svojimi zadevnimi razpravami nekako pred desetimi leti vzbudil občo pozornost znanstvenih, zlasti pravnih krogov. S temeljitimi študijami v tujini je dr. Bajič uspešno nadaljeval svoje delo ter je z izredno bistroumnostjo zagotovil samostojno katedro na našem vseučilišču. Vzburil je široko zanimanje tudi v inozemstvu ter je z imenovanjem v mednarodni urad dela v Ženevi dosegel najlepše mednarodno priznanje.

Pred svojim odhodom v Ženevo je dal v tisk »Delovnopravni zbornik«, ki je te dni prišel v javnost. Zbornik obsega 494 in XIII. strani, izdalo ga je društvo »Pravnik« v založbi J. Blasnika nasl. univerzitetni tiskarni ter stane 130 din.

Delovnopravni zbornik je zbirka vseh delovnopravnih predpisov, zakonov, uredb, pravilnikov in navodil ter obsega 24 pravnih virov, ki jih je radi svoje razmetanosti ter težke dostopnosti bilo zelo težko zbrati in urediti. Zbornik obravnava službeno razmerje, ureditev kolektivnih odnosov ter zaščito dela v širšem smislu. Viri so od 1921. leta pa do najnovejših izprememb, ki bodo izšle še kot dodatek k knjigi. Praktična vrednost tega zbornika je izredna ter služi ta zbor-

nik v ponos naši znanstveni literaturi.

Ob pregledovanju teksta raznih delovnopravnih zakonov in uredb lahko z divljenjem ugotovimo, da spada naša država že od vsega začetka med socialno in delovnopravno najnaprednejše evropske narode ter zavzema tako častno mesto med kulturnimi državami sveta. — Kdor pa ima vpogled v konkretna dogajanja našega stvarnega socialnega življenja pa tudi ve, da te sicer odlične pravne norme nimajo zaželenega efekta v praksi.

Zbornik predstavlja obsežno delo ter je plod izrednega truda in napora, ki ga je dr. Bajič z ljubeznijo vložil vanj, hoteč tako zavestno služiti pravični stvari. Kot učitelj univerzitetne mladine, ki neposredno študira kipeče socialno življenje sodobnosti, mu bo omogočeno vzgojiti potrebni strokovno kvalitetni naraščaj, kajti dozdeva se nam, da baš pomanjkanje tovrstnih intelektualnih delavcev predstavlja enega izmed bistvenih činiteljev za pravilno uveljavljanje delovnega prava in njegovih norm. Ob nujnih in sodobnosti odgovarjajočih socialnih reformah in ob primernih delovnopravnih znanstvenih deflavcih, bo šele popolnoma živela mrtva črka tega zbornika. -gu-

proti Bodöju. Zaposlenih je že 8300 delavcev, ki bodo najprej izkopal temelje za prvih 200 km proge. Železnico bodo potegnili tudi iz Osla k Stavanger fjordu ter elektrificirali železnico iz Osla do Kristiansanda. Občutno je pomanjkanje lokomotiv na norveških progah, zato so morali iz Nemčije poslati tja deset težkih strojev za tovrne vlake.

TO JE VES PROGRAM

Ne biti prerok, nego delavec. Ne pisati po klišejih, nego misliti. Imeti samo eno vero: človeka, samo en cilj: humanost. Ne plavati s strujo in ne krstiti že krščeni, to je naš program, piše »Brodsko Riječ«.

Tuja letala so spet bombardirala naš teritorij. Kakor javlja Avala, so v soboto zjutraj okrog 4. ure letela nad Bitoljem in Kličevom tuja letala. Zaradi živahne akcije protiletalskih topov in naših lovcev, so odvrgli tuje bombe le v okolici Kličeva in blizu dveh bližnjih vasi, nakar so se naglo umaknili za mejo. Ljudskih žrtev ni bilo.

Društvo prijateljev Nemčije v Zagrebu je postalo Hrvatsko-nemško društvo. Predsednik je vseučilišni profesor inž. Gjuro Stipetič, podpredsednika sta trgovca Leon Grivičič ter Mato Malinar, predsednik sodnega stola sedmorice.

Grška industrija in tuji kapital. Leta 1930 je krila domača industrija samo 59 odst. državnih potrebščin, leta 1937 že 75 odst. Angleški in francoski kapital je udeležen v rudnikih v Lavriumu, v Larinu in Serifesu. Francozi so udeleženi tudi pri atenskem električnem, tramvajskem in plinskem društvu. V angleških rokah je brzojavni in telefonski promet ter podjetje »Blackborn Aircraft« pri oroževalni industriji v Faleronu. Anglo-iranske petrolejsko društvo ima koncesijo za vrtnje v Makedoniji. Ameriški kapital je sodeloval pri melioraciji zemljišča v Solunu ter pri hidroelektrčni in elektrokemični industriji.

Tudi intervju

Po povratku 168 madžarskih mladeničev iz Italije je v pogovoru z njimi prinesel »Pester Lloyd« naslednji intervju:

— Na povabilo vodje fašistične mladine smo potovali v Italijo. Naša vožnja je bila pravi paradni marš. V Trstu, Padovi, Rimu, povsod so nas izredno toplo sprejeli. Papež Pij XII. nas je sprejel v avdijenci in nagovoril madžarski. Nismo razumeli jezika, toda slišali smo o sankcijah in Abesiniji in že smo vedeli, da so nam hvaležni za zadržanje med abesinsko vojno.

— Od nas so hoteli imeti spomine. Dali smo jim gumbce z uniform, ko nismo imeli drugega. Naši častniki so dobili zelo lepe bajonete, v Padovi smo podarili lepega foksa, seveda iz bronca in ebenovine. Naša godba je pokazala, kaj zna. Nismo opazili, da bi bila Italija v vojni. Slišali pa smo, kako je Duce božansko čaščen!

100.000 pilotov bodo imeli pomladi v USA

Oswald Ryan, član upravnega odbora civilnega letalstva v USA, je dejal, da je trdno prepričan, da bo letalstvo Zedinjenih držav naglo doseglo absolutno prevlado v svetu.

Imeli bomo 100.000 civilnih pilotov sredi aprila 1941. To je tem pomembnejše, če pomislimo, da je bilo v USA še pred dvema letoma le 21.000 registriranih pilotov. Praktični pouki se vrše preko 700 univerz in gimnazij ter na 200 drugih letalskih ustanovah. Istočasno gradimo gosto letalsko omrežje po vseh državah.

Ameriški industrijec FORD dvomi, da bi USA stopile v vojno. Za-

Stopniku »International News Service« je tudi dejal, da ne veruje, da bi sedanja vojna še dolgo trajala.

Kariera angleškega letalskega maršala

Angleški letalski maršal sir Robert Bropama, ki je dospel kot glavni poveljnik angleških sil na Daljnem vzhodu v Singapuru, je pred 30 leti začel svojo službo v letalstvu. Kot pešadijski kapetan je stopil 1912 v letalski bataljon inženirjev, ki se je pravkar ustanovil. Dve leti kasneje je že bil med prvimi piloti, ki so leteli nad nemško fronto. Dosegel je sijajno kariero v angleškem letalstvu, nekaj časa je bil tudi generalni inšpektor zrakovplovstva.

Ko je 1937 stopil v pokoj, je bil imenovan za glavnega guvernerja Kenjeje. V diplomatski misiji je vodil pogajanja za zvezo med Egiptom in Anglijo.

Se nikoli ni imel v angleškem letalstvu kakštnik tako visok. ranga, kakor maršal Bropama. Ob umiku iz Monsa je moral nekoč prenočiti v no stopnicah hiše, v kateri so spali trije vojniki v najboljši sobi. Vedel je, da spe znotraj vojaki, a jih ni hotel motiti ter legel na stopnicah k počitku.

„Izvestija“ o mizeriji v kmetijstvu SSSR

Moskovski list »Izvestija« z dne 30. oktobra toži o slabih prilikah, ki še vladajo v kolhozih. Od 1. julija 1939 dalje so nekateri kolhozi združili po eno ali tri več ali manj velikih farm, na katerih je bilo v začetku septembra letos 3,3 milijon glav rogateg živine, 400.000 prašičev, 3,5 milijona koz in ovac. Še vedno primanjkuje za te živali primernih hlevov, tako da je zaradi tega poginilo več tisoč mladega prirastka. Za četrtno ovc in koz, petino prašičev in polovico govedu je premalo hlevov. V gubernoratu Leningrad in Moskva stoji mnogo živine kar po skednjih ali pa pod milim nebom na dvoriščih. Pri nenaklonjenosti ruskega mužika do vsega, kar je kolektivnega, si lahko predstavljamo, kako se s to živino postopa.

»Izvestija« graja nemarnost kmetov. »Vlada je bila dala kolhozom 140 milijonov rubljev na razpolago za zidanje zadostnih hlevov in popravilo starih. Toda, lokalna oblastva so porabila za hleve le 92, odnosno 66 odst. določene vsote in večina postavljenih hlevov je ostala nedograjena. Tako trpi živina, ki jo čaka v zimi še hujša bodočnost. V mnogih krajih niti ni primernih tehnikov in graditeljev, ki bi postavili standardizirane hleve in naučili kmete, kako naj si pomagajo. Zdjaj primanjkuje lesa, zdaj spet železa, pa opeke. V rajonu Kurska, kjer se je prej dobavljalo 70 odst. kolhozni stavb, se je vse zancemarilo. Kakor hitro državna centrala ne dostavi materiala, že poneha lokalna iniciativnost iz sebe same,« zaključuje list.

Skrb za vojne ujetnike

»Svetovna zveza krščanskih organizacij mladih mož« je že v svetovni vojni skrbel za usodo ujetnikov v raznih državah. Tudi zdaj je ta ustanova s sedežem v Švici poskrbela zanje. Zbrala je nad 120.000 knjig, muzikalnih zbirk, sportnih predmetov, klavirjev, instrumentov vseh vrst ter jih razposlala na 187 taborišč vojnih ujetnikov v raznih državah. Organizacija ima tozadevno skrb v evidenci za približno dva in pol milijona ujetnikov v Evropi in na Bližnjem vzhodu. Navaja pa interniranje na to, da naj tudi sami med seboj pomagajo lajšati gorje ujetništva s tem, da glasbe nadarjeni zabavajo ostale itd. Zdjaj bo ustanova izdala poseben katalog knjig, ki jih lahko dostavlja ujetnikom, ne da bi se vanje obregala cenzura.

Gospodarske vesti

Zadružne zveze za prejšnji način izvoza živine

Pri ministru trgovine in industrije dr. Andreju, so se oglasili zastopniki odseka za živinorejo Glavne zadružne zveze v Beogradu. Med drugimi sta bila tudi zastopnika Gospodarske zveze iz Ljubljane in hrvatske Gospodarske sloge. Razložili so ministru svoje stališče glede novega načina izvoza živine, ki je po novi uredbi usmerjen preko posameznih zadrug, dočim so izvažale preje zadrug preko svojih zvez in glavnih zadrug kot poslovnih central. Sedaj smejo izvažati same za sebe samo živinorejske zadrug. Njihovo izvozno področje pa ne sme presegati posameznega okraja. Delegati so zahtevali, da bi tudi v bodoče izvažali živino preko zvez, ki so financirale proizvodnjo in ki so vršile izvoz na strokovni podlagi. Sedanji način onemogoča zadružni izvoz. Živinorejskih zadrug v krajih, kjer je živinoreja manj razvita sploh ni. V teh krajih so zadržniki prodajali živino preko splošnih kmetijskih prodajnih Zadrug. Zato je potrebno, da se smejo z živinorejskimi posli baviti vse zadrug. Zadrug ne razpolagajo s potrebnim strokovnim aparatom. Vzdrževali bi ga mogle le zadrug, ki izvozijo letno 200 vagonov svinj, dočim imamo

pri nas zadrug, ki prodajo letno en ali nekaj vagonov živine. Tudi mali trgovci ne zmorejo takega aparata, zato so postali komisijarji velikih izvoznikov, ki so tako v svojih rokah osredotočili vso izvozno trgovino. Če bodo zadrug izvažale pod kontrolo svojih zvez, bo to tudi jamstvo, da bo izbiranje živine pravilno

in ne bo izvoz kompromitiran. V nekaterih živinorejskih področjih bi mogle priti do izraza sedaj le veleposestniške živinorejske zadrug, mali živinorejci, ki je doslej prejemal okrog 50 milijonov akontacij, teh več ne bo prejemal, temveč bo prepuščen špekulantom ali pa bo moral čakati na denar 4 do 5 mesecev.

Preskrba z rižem

Riž bo te dni prišel ter so vagoni iz Italije za Jugoslavijo že na poti. Cena še ni definitivno določena, vendar je znano, da sta v tem pogledu dva predloga. Luščilnice predlagajo ceno okrog 10.75 franko postaja kupca, medtem ko želi ministrstvo ceno dvigniti ter jo približati današnji ceni kočanskega riža. Prodajna cena za tovarno naj bi bila potem 12 din za 1 kg, a razlika med dovoljeno in prodajno ceno bi luščilnice vplačevale v poseben fond. Dobava trgovcem bo sledila v dveh obrokih: prvi do polovice decembra, drugi do konca decembra ali do polovice januarja. Seveda, v kolikor bo redni razvoj uvoza to dopuščal. Sredi januarja pa pride na trg že riž, ki pripada četrtletju januar-marec. Ker je običaj-

no znašal naš uvoz okrog 2200 vagonov, domača produkcija pa 600 vagonov, med tem ko nam je sedaj zajamčen uvoz 2000 vagonov in se je domača produkcija dvignila na 1000 vagonov, bo torej riža predvidoma dovolj. Seveda moramo pa računati tudi na večji konsum riža, ki se bo pojavil sigurno kot posledica pomajkanja nekaterih drugih živil. Trgovci bodo od luščilnic dobivali riž sorazmerno z nakupi v letih 1937, 1938 in 1939, vpoštevajoč pri tem seveda razpoložljivo količino. Ker je vozarina frankirana, bo zaradi racionalizacije izvedena gotova racionalizacija luščilnic ter bo tako za Slovenijo dobavljajo riž samo luščilnica v Ljubljani.

Novih konsumov pri podjetjih ne bo?

Pri banki upravi je bila anketa, na kateri so predstavniki banovine izjavili, da bo banska uprava sistematično uredila organizacijo preskrbe za vso banovino. Vrhovna ustanova v vseh vprašanih preskrbe prebivalstva je Prevod. Ustanovili pa bodo tudi občinske prehranjevalne odbore in ne samo v onih občinah, ki jih določa nova uredba o aprovizacijah, temveč tudi pri vseh ostalih občinah. Pri teh občinskih ustanovah naj bi sodelovali tudi zastopniki onih gospodarskih podjetij v občini, ki nimajo za svoje uslužbenke lastnih ustanov za preskrbo. Naloga občinskih preskrbovalnih odborov bi naj bila evidenca in kontrola zalog, ter cen,

organiziranje skupnih nabava ter morebitnih socialnih akcij za preskrbo revnih slojev. Anketa se je izrekla proti ustanavljanju potrošniških zajednic pri industrijskih podjetjih v Sloveniji.

Zaradi tega sklepa svetuje sedaj Zveza industrijecev za dravsko banovino, naj podjetja zaenkrat ne ustanavljajo posebnih ustanov za preskrbo njihovega delavstva, da bi bili to v smislu določb nove uredbe o aprovizacijah dolžni že v najbližjih dneh. Zveza je mnenja, da se v tem slučaju določba, ki govori o postavitvi komisarija nad takimi podjetji, ne bo izvajala.

Strokovna šola Delavske zbornice

Udeležencem tečaja pripada za čas trajanja v Ljubljani popolna oskrba, poleg tega pa se jim zamore podeliti tudi še pomoč v gotovini. Pri njihovih delodajalcih se bo poskrbelo, da jim odobrijo za čas bivanja v Ljubljani brezplačni dopust. Socialne dajatve jim plačuje delavska zbornica.

Rok za prijave traja najkasneje do 10. XII. 1941. Za sprejem je potreben spri-

jemni izpit v Ljubljani.

Od Delavske zbornice v Ljubljani smo prejeli:

Delavska zbornica v Ljubljani priredi v letu 1941 II. tečaj delavske strokovne šole. Tečaj obstoji iz teoretičnega in praktičnega dela. Teoretični del traja od 15. I. do 15. III. 1941 v Ljubljani, praktični pa nato še 10 mesecev v domačem okolišju vsakega tečajnika.

V tečaj se bodo sprejemali telesno in duševno zdravi delavci in nameščenci, ki se hočejo posvetiti in postati voditelji delavskega strokovnega gibanja. Prednost imajo oni, ki so že odslužili vojaško službo v stalnem kadru in ki so že ali še delujejo na strokovnem polju.

Agrarna reforma v Turčiji

Tudi turški kmet, predvsem mali in srednji, se mora boriti danes z istimi težavami, kot jih opažamo v življenju drugih kmetov tudi po Balkanu. Borijo se z veliko zadolženostjo. Peša pa tudi rodovitnost obdelane zemlje iz leta v leto. Turški kmet se že dolgo skuša dvigniti na naprednejšo stopnjo. Njegov boj je star že stoletje in še več. Zavzel je mnogokrat prav ostre oblike. Ni ugotovila zaman zgodovina 19. stol., da je turški kmet najboljevidnejši in najmoralnejši reprezentant kmečkega ljudstva v Evropi. S svojo borbo je tudi v zadnjem času prisilil razne vlade, da so izvedle poedine reforme. Toda v tem niso uspele. Tako se ni obnesla ustanovitev agrarne banke, četudi je ta dajala 3 odst. kredite (naša 6 odst.), niti prodajanje državne zemlje kmetu proti odplačilu v daljšem ali krajšem roku, niti ostale reforme niso rodile

uspeha, kot so ga pričakovali merodajni krogi v Turčiji. Turška vlada pripravlja novo reformo. Odstopiti misli državno zemljo revnim kmetom in poljedelskim delavcem v dedni zakup, seveda proti plačevanju zakupnine. Do tega načrta turške vlade je prišlo zaradi tega, ker je popolnoma propadel načrt prodaje državne zemlje kmetom. Kmetje so namreč zahtevali, da se jim tako državna kot tudi veleposestniška zemlja z inventarjem vred podeli brez odškodnine. Ekonomski pa dokazali, da je nemogoče zahtevati od kmeta denar za košček zemlje, saj je pri današnjem stanju kmečke produkcije nemogoče, da bi pridelal toliko, kolikor nujno rabi za življenje ter plačeval še poleg tega odkupnino za samo zemljo. Tako je prišlo do tega novega načrta agrarne reforme. —sv.

RUBY M. AYRES:

DRUGI MEDENI TEDEN

ROMAN

37

— To je Gladys. Ah, kako sem vesela. Pozabila je na Ketteringa in skočila po stopnicah v vežo. Kettering ji je sledil. Prišel je v vežo in videl, kako se je Kristina vrgla v objem veliki vitki ženi.

— Ubogi moj ljubček — je Kristina ponavljala in med tem večkrat poljubila svojo prijateljico.

Kettering je strmel in ni vedel, kaj bi storil.

— Kristina... niti poveš mi ne, da imaš obisk.

In Kristina se je jela opravičevati: — Ah, odpustite mi, popolnoma sem pozabila. — Predstavila ju je: — Gospod Kettering, gospodična Leightonova... Gospod Kettering si ogleduje našo hišo. Mislim, da jo bo kupil.

— Sramota, da mora biti prodana, — je pripomnila Gladys brez oklevanja. Kljub temu, da je bila rdečelasa in blede polti, je bilo v njeni pojavi nekaj prikupnega. Imela je velike modre oči in nenavadno prijeten glas. Ko je govorila, je gledala Ketteringu naravnost v oči. Znaniti je že opazila, kako Kettering neprestano gleda samo v Kristino. Ko so stopili na vrt, je šla med njima ter v objemu držala Kristino.

— Zamudila sem vlak, — je pojasnjevala Kristini. — Sprejela sem od tvojega moža brzovjav. Da, v redu sem ga prejela. In še tisti trenutek sem se jela pripravljati za odhod. Toda voznik je nekam dremal, pa sem zamudila vlak. No, bodi kakor koli, zdaj sem pri tebi.

Ozrla se je na Ketteringa.

— Ali kje blizu stanujete? — ga je vprašala.

— Ne, toda upam, da bom, — ji je rekel.

Ko so se vrnili v hišo, se je Kettering poslovil. Na cesti ga je čakal avto. Temno je že bilo, luči so gorele v temo kot blede oči.

— Kdo je ta človek? — je vprašala Gladys naravnost, ko je Kettering odšel.

— Ne vem. V vlakcu sva se srečala. Pri kosilu sva sedela za isto mizo. Prišel je iz Londona, da si ogleda naš dom.

— Kaj sodiš, kaj bi dejal Jimmy, če bi vedel?

— Jimmy! — V Kristininem glasu je bilo toliko ogorčenja, da je Gladys kar ospanila.

— Jimmy! Njemu je vseeno, kaj počnem in kaj bo z menoj. Nikoli več ne bom z njim živela!

Gladys je že odprla usta, da bi nekaj pripomnila, a je raje molčala.

Slutila je, da je moral imeti Jimmyjev brzovjav svoje ozadje. Vendar pa Kristine ni vprašala po vzroku. Tihó sta se vrnili v hišo.

— Bolje je, če koj izveš vso resnico, — je dejala Kristina, ko sta sedli za mizo. In pripovedovala ji je od začetka do konca, kako se je zgodilo z njo v Londonu. Nikogar ni dolžila. Zadevo je risala tako, kot bi bila v njej neka življenjska nujnost, ki je ni mogel nihče slutiti niti preprečiti.

Gladys je molče poslušala. Sploh je bila silno pametno dekle. Nikoli ni človeka obsodila brez vzroka. Sedaj pa je kar planilo iz nje:

— Jimmy bi zaslužil, da ga nekdo pošteno stisne za vrat!

Kristina jo je preplašeno pogledala.

— Kako moreš reči kaj takega!

— Ker sodim, da je tako pravično, — je Gladys pristavila ogorčeno. — Nezaslišano, kar je storil. Zdi se mi, da se možki v tem prav nič ne razlikujejo. Vzel te je, da bi s tem ono drugo razkačil. Toda ko bi se vsaj poslej obnašal kot se spodobi.

— Ljubil me ni, razumi vendar, — je Kristina branila Jimmyja.

— Nikogar na svetu nima rad, razen samega sebe, — je Gladys proglasila svečano. — Dobro se še spominjam, kakšen sebičnež je bil Jimmy že pred leti. ko smo še bili otroci. Ti si mu takrat vse dovolila. — Gladys je mehanično prijela

Kristinino roko: — Ali ga imaš rada?

Kristina je sklonila glavo na njeno roko:

— Imam... imam, — je dejala. — Zdi se mi, da se Jimmy zaveda, da me ima popolnoma v oblasti. Če bi ne bil tak, bi me imel vsaj malo rad. Vedel pa je, da sem ves čas hrepenela po njem.

— In sedaj... Kaj bo sedaj počel Jimmy? — je vprašala Gladys.

Kristina je vzdihnila.

— Povedala sem mu, da ga nočem več videti. Rekla sem mu, da šest mesecev ne sme priti sem, in on mi je obljubil. Ne bo ga... in tudi pisal ne bo.

— In potem, kaj bo potem?

Kristina je pričela jokati.

— Ne vem... ne vem. — je ihtela. — Kako nesrečna sem... Rada bi umrla...

Gladys jo je pričela božati po lasih.

— Kako si še mlada, Kristina. Skoraj ne morem verjeti, da bi kdaj odrasla.

Gladys ni imela poguma, da bi povedala Kristini, da tale šestmesečna ločitvena doba ni kaj primerna, ker se bo na ta način samo še poglobil prepad med njo in Jimmyjem.

Gladys je dobro poznala ljudi in je vedela, kakšen je Jimmy Challoner. Šest mesecev, no, to je dolga doba.

— Kattering pozna Jimmyjevega brata, — je dejala Kristina in si otirala solze. — Prej ali slej bo izvedel. Kako je med mano in Jimmyjem in bo novico sporočil Horaciju.

(Dalje.)

Novice

Zborovanje Zveze kmetskih fantov in deklet v Celju

Ivan Kronovšek, predsednik Zveze kmetskih fantov in deklet

Včeraj dopoldne so se v Narodnem domu zbrali delegati društev iz vse Slovenije na 16. redni občni zbor Zveze kmetskih fantov in deklet v Ljubljani. 96 društev je bilo zastopanih po 67 delegatih. Zborovanje je vodil predsednik Ivan Kronovšek. V svojem uvodnem nagovoru je poudaril glavne momente, ki so važni za sedanji čas, ko je vojna vihra zajela že skoro pol sveta. Srečni smo lahko, da živimo še v miru. Organizacija ima interese na splošnem napredku našega naroda posebno na podeželju. Na deželo, v našo vas, je treba zanesti novega duha. Delovati je treba po programu dalje, programa nikdar zapustiti, naj se zgodi, kar hoče. Vsak kmečki fant in dekle naj bo prepričan član organizacije. V imenu Zveze slov. zadrug je zborovalce pozdravil njen ravnatelj Fran Trček, iz Daruvara pa je prispel pozdrav češke kmetske mladinske organizacije. Nj. Vel. kralju Petru in kralj. domu je bil poslan brzobjavni pozdrav.

Sledila so poročila funkcionarjev. Predsednik Kronovšek je omenil, da je organizacija v minulem poslovnem letu vkljub vsem oviram krepko vzdržala. Ni bilo nazadovanja, ustanovila so se še nova društva. Delalo se je bolj interno. Večje prireditve so bile nemogoče. Prirejale so predstave, predavanja, izleti, tečaji itd. Seje so se vršile le v zimskem času in v začetku jeseni. Potrebna bo reorganizacija nekaterih društev. Ustanovila se je v minulem letu gospodarska zadruga »Snop«, ki se bo pečala z nakupom, posredovanjem in prodajo. Glasilo »Gruda« je postavljeno na trden temelj. Iz poročila tajnika Nemca je povzeto, da je bilo društveno delovanje vsled obstoječih razmer omejeno. Ustanovljenih je bilo več novih društev. Vršila se je propaganda za »Grudo«. Prirejali so se izleti, gledališke predstave, predavanja, tečaji in drugo. Blagajnik Danev je podal blagajniško poročilo, iz katerega je razvideti, da je imela Zveza 120.000 din izdatkov in ravnotoliko dohodkov.

Sledila so poročila načelnikov zveze. Za propagandni odsek je poročal Nemec, za ženski odsek Mira Tomšičeva, za socialno-gospodarski odsek Kristian, dramatski Ferdo Godina, prosvetno kulturni Danev, za organizacijski odsek dr. France Hočevnar.

Poročila okrožij so podali za ptujsko okrožje Tomažič, za ljubljansko Dovč, za novomeško Koblar, za logaško Silc. Iz poročil načelnikov odsekov Zveze in poročil predsednikov okrožij je bilo razvidno delovanje v minulem letu, podajale pa so se tudi smernice za bodoče organizacijsko delo.

O delovnem načrtu z minimalnim programom za bodoče leto je govoril tajnik Nemec. Prirejati se morajo dramske predstave, debatni večeri, tekme iz kmetijskega dela, predavanja. Vsako društvo mora imeti poverništvo za »Grudo«. Pisana zmožni naj pišejo članke, pesmi, brošure itd. Po možnosti bi se stvari zaglagale ali pa spravljale v arhiv, kar bi služilo ob priliki 20letnice zveze za razstavo. Športniki naj bi tekmovali s fotografijami iz dela na gospodarskem in drugem polju, tudi to bi se zbiralo in ob

20letnici uporabilo za razstavo.

Načrt so socialno gospodarsko delo je podal Viško Kristan. Ta načrt zahteva med drugim znižanje cen, redno izplačevanje zadostnih podpor vpoklicanim, onim, ki morajo od doma za kruhom, mora biti zasiguran obstoj, bolniško, starostno in nezgodno zavarovanje, otrokom se naj omogoči splošna izobrazba, asanacija podeželja, družinam s številnimi otroki naj se daje podpora, izvede naj se temeljito agrarna reforma, mladinskim organizacijam naj se dovoli svoboden razvoj.

Kožuh se je zavzemal za čim tesnejše sodelovanje med kmečko in delavsko mladino.

Tudi za bodoče leto ostane članarina 2 dinarja.

Pri volitvah so bili med drugimi v izvršilni odbor izvoljeni: Ivan Kronovšek za predsednika, za I. tajnika Ivan Nemec, za II. tajnika dr. France Hočevnar, za blagajnika Jože Danev. Predsednik glavnega odbora je Ivan Kronovšek, I. podpredsednik Tine Janhar, II. podpredsednik Joško Tomažič.

Bombardiranje okolice Kičeva

TUJA LETALA SO SPET KROŽILA NAD NAŠIM OZEMLJEM. - ŽIVA AKCIJA NAŠE PROTILETALSKE OBRAMBE IN NAŠIH LOVCEV JIH JE PREGNALA. - BOMBE SO NAPRAVILE SAMO MATERIALNO ŠKODO

V soboto smo v političnem delu našega lista poročali o tujih letalih, ki s svojimi poletji neprestano vznemirjajo naše obmejne prebivalce na jugu. Skoraj vsak dan dajejo sirene znak za nevarnost, prebivalstvo se skriva v zaklonišča, vse delo za nekaj časa zastane. Pod nebo se dvignejo naši lovci, ki zasledujejo tuja letala in jih prisilijo, da zapuste naše letalsko področje. Tudi protiletalska obramba je zelo živahna in uspešna. Zato naši ljudje niso malodušni, temveč se vsakokrat mirno vrnejo na delo.

Po poročilih iz Velesa je bil v soboto dan znak za nevarnost pred letalskimi napadi. To je bil že drugi znak v tem kraju, odkar se je pričela vojna med Italijo in Grčijo. Znak za nevarnost je bil dan ob 13.30 ter je alarm trajal do 13.55. Neko tuje letalo je preletelo našo mejo. Solska mladina je zapustila šole ter se

mirno podala v zaklonišča.

Tudi med današnjimi brzobjavkami imamo vest o bombardiranju na našem ozemlju. V okolici Kičeva je, kakor poroča »Avala«, bilo vrženih s tujih letal več bomb, ki so zadele tudi dve sosedni vasi. Človeških žrtev ni bilo, povzročena je bila le materialna škoda. Včerajšnji »Slovenec« poroča, da je po trditvi londonskega radia padlo pet bomb na jugoslovansko ozemlje. Preden so bile vržene bombe, so letala spustila svetilne rakete.

Ves čas nevarnosti so bilinaši lovci v živahni akciji, ki so skupno z uspešno protiletalsko obrambo prisilili tuja letala, da so se umaknila z našega ozemlja. Naše prebivalstvo je mirno in samozavestno ter nemoteno opravlja vsakdanje delo, medtem ko krožijo nad njimi naša letala in varujejo naše nebo.

Sava poplavlja

Radi hudih nalivov na Gorenjskem v noči iz petka na soboto je v soboto Sava silno narasla. Litijska vodomerska postaja je zabeležila v soboto proti večeru višek 3.80 m nad normalo. Radi hitrega naraščanja vode razni lesni trgovci niti niso utegnili pravočasno umakniti lesa, katerega so imeli pripravljene ob vodi za splave, ter je bilo opaziti, da je voda nosila s seboj najrazličnejše vrste lesa. V Litiji so že imeli vodo v kletih, kjer leže

hiše nižje ob Savi, a voda se je razlila tudi preko velikega litijskega polja s katerega še niso bili pospravljeni vsi pridelki. Nov obrambni nasip je vodovje uspešno zadrževal, a po polju se je razlila voda, ki je privrela iz tal, ki so radi nasipa pod Savinim nivoom. V soboto po noči pa so začele vode upadati ter so do nedelje dopoldne upadle že za cel meter a trenutno še upadajo.

Celje

AKADEMIJA JADRANSKE STRAŽE V CELJU

Krajevni odbor in podmladki Jadranske straže so pripravili tudi letos svojo akademijo v proslavo jadranskega dne. Že kar vnaprej je treba priznati silen napredek od lani. Pa še to: letos so se te akademije udeležile vse šole in so tako v plemeniti tekmi pokazale svoje najboljšo. Nastopi uglajajo nastopajoče in tako je tudi ta akademija boljša od nastopa do nastopa, daje otrokom samozavest in hkrati tudi rutino, saj se otroci sami med seboj najbolj kritikujejo in tako vzgajajo. Spored je izbran in na dolgo dobo pripravljen, kajti nič ni bilo slučajnostnih improvizacij in mašil iz zadrege, vse strogo pretehtano, scenično in časovno pripravljeno. Nastopali so pevski zbori, prizori, deklamacije, govorni zbor, telovadni nastopi, zbor harmonikarjev, solospjev in žive slike. Višek vsega so tvorile s svojo simboliko slednje in lahkno je g. Tomažič na svojo ustvaritev in hkrati na sijajno izvršitev ponosen. Celotno prireditev je spremljala vojaška godba pod vodstvom g. kapelnika Fabjanovića. Organizacijo je vodil preko poverjenikov na posameznih šolah g. Gerlanč, prireditev na odru pa g. Tomažič. Po tej poti je treba nadaljevati v korist uladine in nacionalne vzgoje pri nas.

c Celje od sobote do ponedeljka. V noči na soboto je bil v Savinjski dolini hud naliiv. Tudi nad Celjem je močno deževalo. Savinja je v teku dopoldneva tako naglo naraščala, da je nastala resna nevarnost poplave. V popoldanskih urah pa je začela zopet padati in je s tem bila nevarnost odvrnjena. Nekateri okoliši so bili že pod vodo. — V soboto zvečer so celjski tiskarji v Mestnem gledališču proslavili 500letnico izuma tiska. S sodelovanjem nekaterih drugih igralcev je bil predvajan igrokaz, ki je prikazal razvoj pisave in tiska od pračloveka do danes. Slavili so delo Gu-

tenberga, Senefelderja, ki je izumil kame-notisk, Königa, izumitelja tiskarskih strojev, Mergenthalerja, izumitelja slavnega stroja in druge. Delo je napisal stavec Janez Kleč. Izvedba proslave je občinstvu zelo ugajala. Gledališče je bilo polno zasledeno in so proslavi prisostvovali tudi številni predstavniki oblasti in celjskih tiskaren. — Včeraj dopoldne so zborovali v Narodnem domu prosvetarji celjske sokolske župe ter Društvo kmetskih fantov in deklet iz Slovenije. Popoldne pa se je sedmič ponovila akademija Jadranske Straže. Tudi tokrat je bilo gledališče razprodano, akademija pa je zopet dosegla velik uspeh.

c Ljudsko vseučilišče. Drevi ob 20. predava prof. dr. Pavel Strmšek o Smarju in šmarnskem sodnem okraju. Predavanje bo s skioptičnimi slikami.

c Sprememba posesti. Kleparski mojster Josip Čilenšek v Laškem je prodal svojo vilo celjskemu zlatarju Ivanu Knezu za

Velika vaja trbovel'skih gasilcev

V cilju pripravljenosti pred napadi iz zraka so priredila tukajšnja gasilska društva v četrtek popoldne vajo večjega obsega, pri kateri je pod vodstvom župnega starešine Gučka sodelovalo nad 100 gasilcev in gasilskega naraščaja z vsem orodjem in tehničnimi pripomočki. Kmalu po 15. so sirene in zvonovi najavili prihod namišljenih sovražnih letal. Par minut na to so se že čule detonacije fingiranih bomb, od katerih ena je padla na dvorišče rudniškega konzuma, druga na otroški vrtec, tretja na prostor pred gostilno Plevčak, dočim sta zadeli rušilni bombi dvorišče glavnih rudniških delavnic in opekarno. Na zamišljena pogorišča so takoj odhrzele posamezne gasilske ekipe, ki so bile pozvane telefonično na pomoč. V rekordnem času so začeli bruhati iz 5. motornih in 4. ročnih brizgaln 1 avtotanka ter 7 hidrantov močni curki vode na ogrožene objekte, med tem ko so rešilni in drugi avtomobili prevažali

NAMESTO NA SVATBI — NA POGO-RIŠČU

V soboto so pri Zuperlovih, v Knezdolu nad Trbovljami imeli veliko peko. Domači sin Ivan se ženi. V nedeljo bi moral odpeljati svojo nevesto pred oltar, nato pa v svoj skromni dom v sosesčini znane Juharjeve kmetije, zadnje naselbine pod Sv. Planino. Toda usoda je hotela drugače. Okrog 13. je izbruhnil na podstrešju požar, ki je kmalu zajel vso hišo. V Trbovljah je plat zvona in nova sirena na strehi občinskega doma opozorila na katastrofo. Takoj so se odpravili trški in rudniški gasilci z motornimi brizgalnami k požaru. Medtem so domačini rešili živino iz hleva, ki je bil v spodnjem delu poslopja, iz stanovanja pa so rešili le nekaj pohištva, medtem ko jim je obleka vsa zgorela. Gasilci so stopili takoj v akcijo: gasili Zuperlovo domačijo in zavarovali sosednjo Juharjevo, ki ima tudi slannato streho. Zuperlova hiša je do tal pogorela.

238.900 din. Henrik in Ivena Falter v Jurkloštru sta prodala tovarno lesnih izdelkov in graščino za 45 milijona din dr. Antonu Sariču, lastniku kopalnice Slatina Radenci.

c V Ojstriški vasi se je enoletni posestnikov sinček Franc Anžič polil z vrečim mlekom ter se hudo poparil po glavi in ostalem telesu. Nevarno poškodovanega otroka so oddali v celjsko bolnišnico.

Ljubljana

a Na ljubljanski univerzi so v soboto imeli nastopna predavanja novi trije redni profesorji razširjene medicinske fakultete, dr. Fran Hribar, dr. Karol Lušički in dr. Božidar Lavrič. K svečanosti se je zbralo veliko odličnega občinstva, ban dr. Natlačen, mestni predsednik dr. Adlešič, razni predstavniki oblasti, zastopniki zagrebške in beogradske univerze, številni domači univerzitetni profesorji, ljubljanski zdravniki in slušatelji vseh fakultet. Po pozdravnem nagovoru rektorja dr. Slavica je prvi predaval prof. Hribar o starostni oslabeledosti, nato prof. Lušički o smereh interne medicine in prof. Lavrič o sodobnih kirurških metodah. Novi profesorji so bili pri svojem nastopu deležni toplih ovacij.

a Mestni turistični urad se je preselil iz Turjaške palače v prostore mestnega gospodarskega urada v Beethovnovi ulici št. 7, I. nadstropje. Tam se dobivajo tudi potrdila za brezplačni povratek na podlagi desetdnevnega bivanja v turističnem kraju v smislu čl. 11 potniške tarife.

a Novinarski koncert bo tudi letos na praznik 1. decembra. Koncert je namenjen za zimsko pomoč revnim srednješolskim dijakom in se je novinarsko društvo obrnilo na razne dobrotnike s prošnjo za prispevke v ta dobrotelni namen. Koncertni program bo izbran in ga bo v celoti izvajala ljubljanska filharmonija.

o Mumps se epidemično širi že nekaj tednov med šolsko mladino v Središču ob Dravi. V nekaterih razredih je ostala zaradi bolezni doma polovica učencev.

o Prosimo vse one, ki bodo nakazovali zneske na naš ček račun 13.882 za Solske kuhinje, da izpolnijo položnico točno takole: Jugoslovanska Unija za zaščito otrok, sekcija za dravsko banovino, Ljubljana. Tel. številka Jugoslovanske Unije za zaščito otrok je 31-12.

ranjence« do ambulante. Polne roke dela je imela tudi rediteljska služba, ki je ojačena z orožništvom skrbela za nemoteni potek vaje. Ob pol 10. so sirene in zvonovi najavili konec nevarnosti ter je bila vaja točno po izdelanem sporedu zaključena. Zbranim gasilcem je v navzočnosti zastopnikov občine, rudnika in drugih izrekel par vzpodbudljivih besed odposlanec gasilske zajednice v Ljubljani kapetan Toš.

Premeščen je iz Trbovelj v Litijo prometni uradnik Izlakar Janez, ki je služboval preko 10 let na tukajšnji železniški postaji.

Cene premoga za lokalno prodajo so se po nalogu generalne direkcije 16. 1. m. zvišale od 15 do 20 din pri toni. Cena kosovca v lokalni prodaji je sedaj din 330, kockovca din 310, orehovca din 268, grahovca din 213 in zdroba din 167.

V Trbovljah uporabljajo velenjski premog. Ta vest se zelo čudno sliši, vendar pa je resnična, ker gre ves trboveljski premog drugam.

Zanimivosti

„Gospodje, prišel je čas, da prekinemo sovražnosti“

General Weygand je še pred padcem Pariza predlagal premirje

Po umiku armade in padcu Dunkerqua je bila v Parizu seja ministrskega sveta. Predsednik vlade P. Reynaud je pričel v popolni tišini:

»Gospodje, čuteč vso težo in odgovornost tega trenutka, sem zaprosil generala Weyganda, naj nam v vseh podrobnostih oriše naš vojaški položaj. Besedo ima gospod Weygand.«

V kabinetu je zavladala še večja tišina, ko je vstal Weygand in pričel:

»Ko sem prevzel vrhovno poveljstvo, je bila fronta na Meusi prebita, naše čete so se v neredu umikale. Vsi naporji so bili osredotočeni na en sam cilj: osvoboditi center in levo krilo. Poskusil sem manever, da se od Arasa in Amiensu združijo naše čete, ki so operirale ločeno. Po padcu Dunkerqua mi je ostalo 55 francoskih in 2 angleški diviziji. Toda noben general in nobena država ne sme priznati, da je poražen. Zato sem takoj pričel pripravljati zadnjo bitko. Vendar te bitke nisem mogel voditi za zmago, ampak zaradi tega, da rešimo svojo čast.«

Tu je general Weygand podrobno opisoval to zadnjo bitko, v kateri se je 55 francoskih divizij borilo proti 140 nemških divizijam. Risal je bitko od linije do linije, od položaja do položaja ter poudaril nadčloveški napor francoskih divizij. Govoril je, ne da bi se posluževal svojih zapiskov, kajti vse podrobnosti te bitke so mu bile še živo pred očmi.

Potem, ko je orisal grandiozno bitko, je zaključil:

»Tako je bila izgubljena tudi druga bitka. Opozoriti moram, da Pariz ni samo v nevar-

Punč angleškega admirala

V 18. stoletju so bili razni punči silno priljubljena pijača. Angleški admiral Russel, poveljnik britanske pomorske sile, je nekoč priredil punč, o katerem je govorila vsa Evropa. Admiral je dal izprazniti bazen na svojem vrtu ter je v njem priredil punč. V bazen so izlili 600 steklenic konjaka, 600 steklenic ruma in 1200 steklenic malage. V to mešanico so potem še prillili 4 sode vroče vode, sok od 2000 limon, in dodali 6 stotov sladkorja ter 2 stota muškatinih orehov. Po bazenu je plaval v malem čolnu paž in točil gostom, ki so posedli okoli bazena.

Profesorska

Žena (svojemu možu profesorju): — Ali že veš, da je danes zjutraj umrl nagle smrti tvoj prijatelj Nosniček?

Profesor: — To je pa res čudno; še sinoči sva govorila, pa mi ni ničesar reklo.

Ali znate pravilno spati?

„IMEJTE TOPLE NOGE, IN HLADNO GLAVO!“

Švicarski zdravnik dr. Izelim je objavil v neki švicarski reviji daljšo razpravo o pravilnem in nepravilnem spanju človeka, v kateri uvodoma ugotavlja, da je zelo malo ljudi, ki bi znali pravilno spati. Od dobrega in higiennega spanja pa je

v veliki meri odvisno človekovo zdravje. Če se človek ne spočije v spanju, ne more biti popolnoma zdrav, čil in svež ter sposoben za delo. Dolgotrajnejše slabo spanje sčasoma spravi človeka ob spanje. Nespečnost pa je ena izmed najtežje ozdravljivih nevspečnosti. Dr. Izelim pravi, da si mnogi ljudje zavestno ali nezavestno sami kvarijo svoj spanec, ko si zvečer predno ležejo k počitku obtežijo želodec s težkimi jedili. Po njegovem mišljenju so za dobro in zdravo spanje potrebne tri stvari: tema, svež zrak v spalnici in primerna tišina. Mimo tega je treba paziti, da leže človek s toplimi nogami in hladno glavo. Večinoma ljudje spijo v takih okoliščinah. Če jih pa ni, jih je treba umetno ustvariti. Če je glava vroča in razgreta, jo je treba ohladiti z obkladki. Mrzle noge pa je treba predno ležete k počitku, segreti v vroči vodi.

— O Elzi lahko govorim samo dobre stvari.

Prosim te, govoriva raje o čem drugem!

nosti, ampak ga sploh ne morem več braniti. Nemške čete so že prešle Seino, francoska vojska pa je razbita na več delov.«

Tu je general Weygand za nekaj trenutkov utihnil. Ostro in odsekano pa je nato nadaljeval:

»Branil se bom, če mi ukaže ministrski svet. Toda dolžnost mi veleva, da opozorim gospode ministre, da je prišel čas, ko je treba prekiniti sovražnosti. Nadaljnja borba je samo borba za čast naše zastave, dočim je vojna že definitivno izgubljena. Mimo tega pa se trudim, da kot vrhovni poveljnik in kot Francoz ohranjam red za vsako ceno. Ne želim, da bi v Franciji zavladal kaos, ki je vselej posledica izgubljene vojne. Iskreno in od-

kritosrčno vam svetujem: treba je skleniti premirje.«

Te besede so presunile ministrski svet. V kabinetu je nekaj minut vladala strahotna tišina. Nato se je dvignil sivi maršal Petain ter dejal:

»Za Maginotovo linijo, na katero smo se preveč zanašali, je naša država zadremala. Naše čete so se odlično in hrabro borile, nekateri oddelki so pokazali naravnost nadčloveški heroizem, toda vojaška oprema je bila nezadostna. V začetku vojne smo imeli 700 do 800 aparatov, sposobnih za moderno zračno vojno, danes jih je ostalo jedva 350 do 400, dočim imajo Nemci zračno silo, ki šteje nekaj tisoč najmodernejših letal.«

Šola za brezposelne

»KDOR VE, KAKO SLUŽBO NAJTI, TA BO SLUŽBO DOBIL«

Pred nekaj leti je bila v Babson Parku v ameriški zvezni državi Massachusettsi otvorena šola za brezposelne, v kateri se »učenci« učijo, kako je treba iskati službo. Če »učencu« uspe, da službo dobi, potem mu dajo na šoli diplomu, če pa mu ne uspe, mu vrnejo šolnino in vse stroške. Starost »učencev« se giblje med 20 in 40 leti. Izobrazba tu ne igra nobene vloge. Poglavitno je, da se učenci izurijo, kako bi bili čim trdnejša opora svojim delodajalcem. V prvih petih tednih pouka učenci spoznavajo same sebe ter

ugotavljajo, za kateri poklic oz. delo bi bili najsposobnejši. Koj nato pa se vsa učna doba uporabi za to, da bi učenec dobil zaposlitev. Kdor poskuša napak, temu na šoli popravijo oz. razložijo napake, ki jih je storil pri iskanju službe. Glavno načelo šole je: Kdor ve, kako službo najti, ta bo službo dobil. Statistika pravi, da je v nekaj letih, odkar je bila šola ustanovljena, dobilo 80% vseh učencev službe in zaposlitev. Med njimi taki, ki so bili že več let brezposelni ter celo taki, ki sploh še niso bili zaposleni.

Čigav bo Južni tečaj?

EKSPEDICIJA ADMIRALA BYRDA V »KRIZI«

Na južni polobli pričanja pomlad. Najjužnejše naselje na naši zemlji se mota iz ledenega in snežnega oklepa. »Little America« je ime temu naselju. Nekoliko hišic ima in 33 prebivalcev. Vzhodno oddaljen, 1200 km od rta Hoorna, je druga naselbina, ki šteje 26 prebivalcev. Teh 59 ljudi, ki so sami Američani, tvori prebivalstvo južnega polarnega kontinenta, ki je velik kot Evropa. Sredi kontinenta je 3000 metrov visoki Južni tečaj. Prebivalci, ti moderni »južnjaki«, pa so sami člani Byrdove polarne ekspedicije, ki že delj časa raziskuje tajne južnega polarnega sveta.

V Bostonu pa je medtem admiral Byrd, razočaran in potr. Ameriška vlada mu je praktično odvzela upravo ekspedicije, ko je vse njegove agende razdelila trem ministrstvom: zunanjemu, notranjemu in kmetijskemu. Poleg tega pa ameriški kongres ni odobril nadaljnjih kreditov za ekspedicijo in polarna raziskovanja, češ da v vojnih časih ni nobenega opravila za take izdatke. Doslej je USA porabila za Byrdovo polarno ekspedicijo nad 14 milijonov dolarjev.

Kljub temu, da je ta del sveta še neraziskan ter zavrt v meglo, so se zanj že pojavili številni interesi. Anglija trdi, da pripadata dva sektorja južnega pola Novi Zelandiji oz. Falklandskemu otočju. Največji del zahteva Norveška, češ da je bil vprav Amundsen prvi, ki je odkril južni tečaj. Argentina opozarja, da je ta del sveta njej najbližji, prav tako Chile. Svoj interes pa sta prijavili tudi Francija in

Nemčija. Medtem pa so USA izdale največje svote za raziskovanje pustih in praznih zasneženih poljan. Vse zainteresirane države bi imele po prvotnem načrtu letos konferenco, na kateri bi bila razdeljena interesna področja Antarktide. Toda vojna je za nekaj časa to delitev odložila.

ADMIRAL BYRD

Kurt Röder:

Ženska fočnost

Marjana se je silno veselila koncerta. Toda človek obrača, Bog obrne...

Znenada je zazvonil telefon.

— Halo? — se je odzvala Marjana.

— Marjana?

— Halo, ti, Ivan?

— Zal, nekaj nevspečnosti ti moram sporočiti, — je dejal Ivan. — Se danes moram službeno odpotovati. Niti domov ne utegnem več priti. Moj vlak odhaja ob osmih.

— Ah, Ivan! — Mladi ženi je bilo zares hudo.

— Koliko dni boš z doma? — ga je vprašala

— Osem dni, znabiti celo deset.

— Toda pred odhodom bi te neizmerno rada še enkrat videla, Ivan. Prosim te, pridi domov.

— Nemogoče!

— Če želiš, pridem sama na postajo!

— To bi bilo zares lepo, Marjana, — ji je odgovoril Ivan. — Vesel bom, če boš prišla.

Toda bodi točna. Vlak ne čaka!

— Kaj pa koncert?

— Kakšen koncert?

— Saj vendar veš, da sva danes nameravala na simfonični koncert, — je razočarano dejala Marjana. — Vstopnice imaš vendar pri sebi, v listnici...

— Saj res! Koncert! Škoda, Marjana!

— Velika škoda, Ivan!

Mož, ki je imel Marjano rad, jo je tolažil:

— Obleči se kar za koncert in pridi na postajo. Koncert prične ob tri četrt na osem. Prišla boš ravno prav.

— Da, Ivan. Toda...

Nemški vojaki

nenehoma opazujejo z daljnoglednimi aparati nebo nad Kanalom

Priseben minister

Francoski kralj Ludvik XVIII je nekega dne predsedoval seji ministrskega sveta. Minister de Corbiere je med svojim ekspozejem, ki ga je čital z veliko vnemo, izvlekel iz žepa dozo in jo položil na mizo. Kralju ni bila všeč ta kršitev etikete. Toda Corbiere tega ni opazil, ampak potegnil iz žepa še svoj robec ter ga položil na mizo poleg doze. Zdaj pa je bilo kralju preveč. Prekinil je ministrov ekspoze ter ogorčeno dejal: — Gospod, zdi se mi, da boste izpraznili vse svoje žepce!

De Corbiere je šele sedaj opazil, kaj je storil, vendar pa ni izgubil prisotnosti duha, ampak je smehljaje dejal: — Veličanstvo, bolje je, da minister prazni svoje žepce kot da jih polni!

POMEN ZAČIMB

Gospodinje in kuharice dodajajo jedilom najrazličnejše začimbe, da bi bila čim okusnejša in slastnejša. Začimbe namreč s svojim okusom in vonjem povečajo tek ter pospešujejo izločanje prebavnih sokov v želodcu in črevesju. Zmerne količine začimb niso škodljive človeškemu organizmu, večje količine pa lahko prav usodno vplivajo, zlasti na človekov živčni sistem.

LINCOLNOVA KNJIŽNICA V UPSALI

»Svedska Dagblad« poroča iz New-Yorka, da je prešla knjižnica z več ko 1000 knjigami, ki je bila nekoč last znanega predsednika USA Abrahama Lincoln, v last švedske univerze v Upsali. Doslej je bila knjižnica v lasti neke Američanke Valentine Björkman, ki je po rojstvu Švedinja.

— Toda?

— Če bi bil ti z menoj, bi šla raje na koncert.

Ivan je vzdihnil:

— Moj vlak odhaja točno ob pol osmih, draga moja. Bodi točna, čakal te bom na peronu.

Ko je Marjana odložila slušalko, je bilo skoraj sedem. Stekla je v spalnico. Še nikoli se ni tako hitro oblekla ter zamenjala čevlje.

Še nikoli ni tako naglo našla svoje torbice.

Še nikoli ni tako malo časa stala pred zrcalom. Toda vendar se je prav prikupno oblekla in napravila. Točno ob pol osmih je bila na postaji. Bila je lepša kot kdaj koli, kajti naglica in vznemirjenost sta ji razžareli obraz.

Ko je zagledala Ivana:

— Kje imaš kovčeg, Ivan?

— Kakšen kovčeg?

— Zdi se mi vendar, da odpotuješ?

— Kdo pravi, da odpotujem?

— Ti sam si mi telefoniral.

Ivan je ljubezljivo prijel Marjano pod roko ter jo odpeljal skozi čakalnico pred postajo.

— Ali si huda, Marjana? — jo je vprašal.

— Ali mi oprostiš, če ostanem?

— Mar sploh nisi nameraval odpotovati, Ivan?

— Ne.

— Zakaj si mi potem telefoniral?

Ljudje so debelo gledali, ko je Ivan sredi ulice poljubil svojo ženo. A ni mogel drugače. Rahljo ga je pekla vest:

— Vsaj enkrat sem hotel, Marjana...

— Kaj si hotel?

— Priti s teboj pravočasno na koncert!

Maribor

Ljubljanski brivski mojster odgovarja pomočnikom

Ljubljanski frizerski mojster nam je poslal v zvezi z objavljenim dopisom brivsko-frizerskih pomočnikov sledeče vrstice:

Res da ni lepo pred javnostjo prati zamazano perilo, ali ker sem izzvan k temu od strani g. pomočnikov, dovolite, g. urednik, da tudi jaz kot zastopnik druge strani, t. j. brivskih mojstrov, povem par besed.

Resnici na ljubo izgledajo g. brivsko-frizerski pomočniki po navedbi njihovega članka mučeniki, zato poudarjam tudi jaz, naj javnost ve, kakšni so naši uslužbenci. Stejem se med mojstre, ki so vse prej kot premožni, delam z enim pomočnikom zadnji čas, ker ne morem plačati po novem zakonu 4 din na uro in samo vajencent. Žali me spodbujanje piscev navedenega članka nad mojstri: pomočniki hočejo prikazati nas kot ljudi, ki se igrajo, razmetujemo z denarjem, medtem ko njih življenja je »luksus« in kdo ga uživa v večji meri kot briv. friz. pomočniki, kino, zabave plesne šole itd.? Trdim, da pretežna večina g. pomočnikov in frizerk pokadi dnevno za 8—12 din cigaret ne »Drava«, te so za tako zvane »mojstre«! Glede plače na ure je popolnoma upravičeno din 4 na uro, celo premalo je, ampak za delo. Našemu delu pa ne smemo

dati tega imena, delamo 2—3 ure dnevno, 7—8 pa sedimo, čitamo, kadimo in vodimo kavarniško življenje, se razume brez kave. Tako, da če Vam plačajo à din 700 mesečno, imate g. pomočniki, a din 8 na uro, ker priznajte sami, ali delate mesečno 100 ur — ne!

Drugo, pustite tako zvano »hauziranje«, da bomo imeli več dela in, tretjič, nudim Vam kompromis, s katerim vem, da bodo mojstri zadovoljni. 30—40% va-

šega zaslužka je vaša plača in čim več naredite, več imate čeprištejete napitnino imate od gosta ravno toliko kot jaz, samo da moram jaz še kriti režije. Gospodje, če znate tako delati kot zabavljati pro sim poizkusite. Kdor želi poskusiti dobrote mojstra, naj mi plača na uro 4 din in naj prevzame vse obveznosti, pa rad pristanem na menjanje dobrot.

Miljan Turk, frizerski mojster, Ljubljana, Trubarjeva 2.

Uspela akademija za zimsko pomoč revni deci

Zenska društva v Mariboru so priredila v soboto in nedeljo tri dobrodelne akademije, katerih čisti dobiček je namenjen za zimsko pomoč revni šolski deci. Akademiji v dvorani Sokolskega doma je prisostvovalo mnogo občinstva. V napolnjeni dvorani smo opazili tudi mestnega poveljnika generala Paraca, oba okrajna glavarja dr. Šiško in Eiletza, mag. ravnatelja Rodoška v zastopstvu župana, dr. Juvana ter mnoge druge predstavnike oblasti in javnega življenja.

Pri akademiji so sodelovali gojenci mariborskih srednjih šol ter glasbene šole GM in naraščaj Sokola Maribor I. z

rajalnim nastopom. Nastopajoči so želi za svoja izvajanja nedeljeno toplo priznanje. Akademija se je sinoči ponovila, v soboto popoldne pa je bila posebna akademija za mladino, na kateri so sodelovali tudi mali harmonikarji pod vodstvom g. Šušteršiča in ki je imela mladini primeren spored, med drugim tudi dva rajalna nastopa sokolske dece in veseligrice »Cilka in njena punčka«.

Uspeh akademije brez dvoma ni izostal, zlasti pa je treba poudariti moralni pomen prireditve, na kateri je mladina sama nastopila, da olajša trdo zimo svojim pomoči in podpore potrebnim tovarišem.

Zagotovite radijskim naročnikom nemoten sprejem

Mnogokrat smo se že pritoževali v časo dišju, da v Mariboru ni užitek poslušati radijsprejema. Toda vse pritožbe so zaman, nihče se ne gane, da bi odkril motilce ter jih primerno kaznoval. Ker pošta točno pobira pristojbine, bi morala šta točno pobira pristojbine, bi morala prevzeti tudi dolžnost, da odstrani dnevnobrezobzirnosti motilcev, saj obstaja tozadeven predpis.

Večkrat se čuje, da manjka pošti zakon, na podlagi katerega bi lahko intervenirala. Zaradi tega nas je presenetil poziv poštnega ravnateljstva posestnikom nerabljenih radijskih aparatov, naj jih takoj plombirajo, ker bodo sicer kaznovani ob čl. 8 zakona o radiu. Torej vendar obstaja tak zakon. Čl. 76 istega zakona pravi, da so vse motnje radiosprijemov po

električnih napravah prepovedane ter morajo biti vse take naprave pravilno blokirane. Za kršilce tega predpisa je po čl. 78 istega zakona določena denarna kazen 300—5000 dinarjev, v slučaju neizterljivosti pa zapor, in sicer po en dan na 60. din, dočim se moteča naprava na stroške kršilca prisilno blokira. Če bi se vendar enkrat ta zakon izvajal z vso brezobzirnostjo, bi bilo motenj kmalu konec, poštna uprava pa bi pri velikem številu motilcev nabrala lepe denarce. Skoro gotovo bi se v tem slučaju tudi povečalo število naročnikov ter ne bi bilo toliko nerabljenih aparatov. Danes ko nudi radio malo, bi bilo tem bolj potrebno zaščiti naročnika, da bi mogel vsaj tisto »malo« brez motenj sprejemati. -nr.

Dobrodelni koncert studenških harmonikarjev

V soboto zvečer so mali harmonikarji iz Studencev, ki jih spretno vodi g. Matjašič Josip, priredili v korist podmladkov RK in JS v Studencih dobrodelni koncert. Nastopilo je okoli 25 malih godcev, ki so prvič pokazali svojo umetnost.

m „Balkan tekem tisočletij“ je naslov predavanja, ki ga bo imel drevi ob 20. ob otvoritvi letošnje predavalne sezone „Vzajemnosti“ novinar Jaroslav Dolar v društvenih prostorih na Ruški cesti.

m Društvo „Šola in dom“ bo priredilo drevi ob 20. v Mali dvorani Narodnega doma predavanje prof. Stanka Sile o sozvožji na srednjih šolah.

m Zaradi pomanjkanja časa ob priliki službene premestitve v Beograd mi ni bilo mogoče, da bi se bil osebno poslovil od svojih številnih prijateljev in znancev ter se jim zaradi tega tem potom zahvaljujem za njihovo naklonjenost za časa mojega bivanja v Mariboru. Dr. Marijan Ciganič, uradnik Narodne banke.

m Ponovitev humorističnega večera bo v Ljudski univerzi drevi ob 20. Spremenjen spored. Predprodaja vstopnic v trgovini ge. Zlate Brišnik.

m Skupina ljubljanskih inženirjev in arhitektov je obiskala Maribor, kjer so jim stanovski tovariši priredili lep sprejem. G. prof. Baš jim je razkazal muzej, ogledali so si tudi druge mariborske zanimivosti, po novi Pohorski cesti so se odpeljali tudi obiskat naše Pohorje.

m Dinamo znamke „Osma“ je nekdo ukradel s koleasa na hodniku v hiši Maistrova 15 mariborskemu zdravniku dr. Franju Radšlu.

Uspešno delo sokolske knjižnice v Radvanju

Proti koncu 1934. leta se je na vzpodbudo nekaterih poštvalnih Sokolov ustanovila v Radvanju javna knjižnica in bila že naslednje leto izročena ljudski prosveti.

Začetek je bil zelo težek. Toda njeni ustanovitelji niso klonili. Sami so knjižnici podarili veliko število knjig iz svojih zasebnih knjižnic in ji s tem postavili temelj. Nato so začeli nabirati knjige med prebivalstvom, ki je pokazalo zelo mnogo razumevanja za to kulturno akcijo. A največ pomoči je knjižnici nudila tukajšnja sokolska četa s svojimi velikimi vsakoletnimi podporami. Število knjig je hitro naraščalo, a izposojevalci so prav pridni ob brali. Kmalu pa so se pojavile nove, še večje težkoče, ki se po knjižnicah na podeželju kaj rade pojavljajo. Nekateri izposojevalci so namreč knjige hote ali nehoti pozabili vrniti in z njimi izginili, da živ krst ne ve, kje se nahajajo. Ti goreči ljubitelji slovenske književnosti pač menda niso pomislili, kako krivico so s tem storili ne samo knjižnici, ampak tudi ljudstvu — kajti če knjižnica nima knjig, jih tudi narodu ne more nuditi. Ob takih razmerah je knjižnica seveda morala začeti hirati in vse podpore sokolske čete je tega niso mogle obvarovati. Saj je v petih letih izginilo čez 200 knjig, kar je za rev-

no podeželsko knjižnico neprecenljiva izguba. V začetku letošnjega leta pa so se razmere obrnile na bolje. Knjižnico je prevzel v svoje roke nov knjižničar in jo temeljito preuredil. Najprej je zavrgel star neuporabljen sistem in uvedel kartotečen sistem s seznamami, kjer si ljudje po mili volji lahko izbirajo knjige. Knjižnica je bila prej odprta le enkrat na teden, a še to ob neprimernem času, tako da je bila za vse delavstvo zaprta, ker so takrat delali. Sedaj pa je odprta vsako sredo zvečer in vsako nedeljo od pol 10. dalje, tako da so knjige vsakomur na razpolago. Izposojnino je knjižničar sicer zvišal za debelejšje in dražje knjige od 50 par na dinar, a izposojevalci so za to pokazali popolno razumevanje. Saj vedo, da je njim samim na kvar, ako knjižnica živetari in nima sredstev, da bi si nabavila nove knjige.

A tudi izgubo prejšnjih 5 let je bilo treba popraviti. V tem primeru je knjižničar poprosil za pomoč brate Sokole, ki so se izkazali vredne tega imena. Kajti podarili so knjižnici čez 150 knjig in s tem plemenitim dejanjem skoraj popravili krivico, ki so jo prej drugi storili knjižnici. Tudi Zveza kulturnih društev je priskočila na pomoč in ji dala v brezplačno triletno izposojilo 76 knjig in s

tem izdatno podprla to ustanovo, ki je poleg diletantskih odrov eno največjih kulturnih žarišč na našem podeželju. Vztrajno delo je kmalu zelo lep uspeh. Število izposojevalcev je začelo naraščati, tako da je bilo do sedaj izposojenih že čez 900 knjig, kar je zelo lep uspeh in obenem dokaz, kako rado naše ljudstvo bere. Knjižnica je zato lahko po dolgem času zopet sama kupila nekaj knjig, tako da razpolaga sedaj že s čez 1000 lepimi slovenskimi knjigami, ki jih bo lahko nudila v dolgih zimskih večerih, ki se bližajo, svojim bralcem v pouk in zabavo.

Razglas Dravske finančne direkcije

Dravska finančna direkcija razglasa: Vsi državni upokojenci(-ke), ki so zase in za svoje rodbinske člane dobili železniške legitimacije od dravske finančne direkcije, naj jih že decembra predložijo tej direkciji radi podaljšanja veljavnosti za prihodnje leto, zlasti če nameravajo legitimacije uporabljati takoj v začetku prihodnjega leta. Železniški legitimaciji naj vsak upokojenec priloži: odrezek čekovne nazkaznice, po kateri je prejel pokojnino za predzadnji mesec, da se lažje ugotovi njego-

m Kmečki fantje so se stepili v neki gostilni v Koblju pri Oplotnici. Po stari žalostni navadi je tudi tukaj prišel do besede nož. Neki moški je 28 letnemu dninarju Petru Slatinku prerezal trebuh, tako da so mu izstopila čreva. Težko ranjenega so pripeljali v Maribor, kjer je bil takoj operiran.

m Z vagona je padel ter si poškodoval nogo 20 letni kmečki dninar Stanko Mavko iz Studencev.

m Izprijena mladina. Komaj 11 letni učenec 2. razreda A. D. iz Rač je na spreten način izmaknil prodajalki kostanja Mariji Vauda na Pobrežju denarnico s 520 din. Tatvino je orožnikom priznal, ni pa hotel povedati, kje je denar. Zvečer so ga ponovno prijeli, ko je popival v družbi treh 11—17 letnikov v neki gostilni v Račah. Orožnikom je tedaj pripovedoval, da je denar najprej skrjal za nekim plotom na Tezmem, nato pa ga medpotoma dvignil. Denar mu je baje vzel neki C. B. iz Rač, ko mu je pred gostilno padel na tla, ter mu ga ni več hotel vrniti.

m V telefonski drog je zavozila s kolesom delavka Vera Brulčeva iz Studencev, ko se je hotela v Strmi ulici poleg brvi izogniti nekemu moškemu. Pri padcu je dobila težje poškodbe po glavi in nogah, tako da so morali poklicati reševalce.

m Neznano kam je odšel od doma 25 letni mesarski pomočnik Karel Munda, ki je prišel na 7 dnevni dopust k svoji materi v Krempljevi ulici.

m Srebrno moško zapestno uro je izmaknil neznan storilec iz nezaklenjene sobe strugarskemu vajencu Francu Polisku, ki trpi okoli 300 din škode.

m Moško kolo je izginilo gardaroberju Alojziju Kovačiču iz Zg. Radvanja pred neko gostilno v Vetrinjski ulici. Kolo je znamke „Phaenomen“ s tov. štev. 29205 ter evid. štev. 2-197925.

* Delavstvo gradbenega podjetja Kiffmann na zgradbi Hutter-„Union“ bloku se najlepše zahvaljuje veleindustrijalcu g. Hutterju za nagrado ob takozvani „glini“.

m Nočno lekarniško službo bosta vršili od 16. do vključno 22. novembra lekarna pri Zamorcu, Gosposka ul. 12, tel. 28-12, ter lekarna pri Angelu varuhu, Aleksandrova c. 33, tel. 22-13.

Narodno gledališče

Ponedeljek, 18. nov.: zaprto.

Torek, 19. nov., ob 20.: „Na cesaričini ukaz“. Red B.

Sreda, 20. nov.: „Nenavaden človek“ (gostovanje v Celju).

Cankarjeva komedija „Za narodov blagor“ se v J. Kovičevi režiji in v deloma novi zasedbi v kratkem postavi na mariborski oder v spomin na 40 letnico, odkar je Cankar to svoje z duhovito satiro pisano delo dovršil za oder.

CELJSKO GLEDALIŠČE

Sreda, 20. nov., ob 20.: „Nenavaden človek“. Gostovanje mariborskega gledališča.

Kino

* Esplanade kino. Danes zadnjič „Dr. X. X.“ z Gustav Fröhlichom. Torek odlični francoski vefilm „Obala v megli“.

Grajski kino. Danes najboljši film „Danko Pišta“ v gl. vlogi Javor Pal. Vse predstave razprodane. Prosimo kupite vstopnice v predprodaji. — Pride izborna češka veseloigra „Na okrožnem uradu“. Vlasta Burjan.

* Kino Union. Od danes „Geronimo“ vefilm. Napeta vsebina. Preston Forster, Ellen Drew in Thunder Clored v glavnih vlogah.

Radio

Ponedeljek, 18. novembra

Ljubljana: 7 jutranja poročila in veseli zvočki, 12 vesele popevke, 13.02 koncert Ro, 18.20 kozaki pojo, 19.50 hudomušnosti, 20 koncert operne glasbe, 21.30 mojstri harmonike, 22.15 kvartet pihal. — Beograd: 17.35 koncert Ro, 20.40 koncert filharmonije. — Bratislava: 21.30 slovaška glasba. — Praga: 10.30 koncert vojaške godbe, 17.10 operni napevi, 18.20 večerni koncert. — Sofija: 17.40 lahka glasba, 19.50 lahka glasba, 22 plesna glasba. — Beromünster: 17 koncert vojaške gl. — Budimpešta: 17.15 koncert, 19.20 simfonični koncert. — Hörby: 17.05 harmonika, 20.45 koncert. — Dunaj: 14 koncert lahke gl., 15 operna gl., 16.30 pisan koncert, 22.15 zabavna gl. — Toulouse: 16.15 operetna gl., 16.30 harmonika, 16.45 valčki, 18.30 lahka glasba, 18.45 operetna gl.

Vesti: Ljubljana: 7.05, 12.30, 14., 10., 22. Beograd: 6.45, 13.30, 14.40, 19.10, 21.40, 22.40.

Sport

Ljubljana je odnesla dragoceno točko

Za ligaške tekme 4. povratnega kola je vladalo izredno veliko zanimanje, saj je bilo jasno, da bo rezultat tekme Zelezničar - Ljubljana morda odločilno vplival na to, kdo bo slovenski prvak.

Table with 6 columns: Team, W, L, D, Goals For, Goals Against.

ZELEZNICAR - LJUBLJANA 1:1 (0:0)

Za včerajšnjo tekmo je pokazalo mariborsko občinstvo ogromno zanimanje, okoli 1500 gledalcev se je zbralo na stadionu.

Prvi polčas se je odigral v znamenju jako slabe igre domačega moštva. Ljubljana se je po začetni nervozni kmalu znašla ter predvsem na račun svoje boljše krilske vrste dominirala na terenu.

Po odmoru se je slika spremenila. Zelezničar je prevzel iniciativo ter potisnil Ljubljano popolnoma v obrambo.

Za včerajšnjo tekmo je pokazalo mariborsko občinstvo ogromno zanimanje, okoli 1500 gledalcev se je zbralo na stadionu.

v drugi polovici tega polčasa Spanger v vratih. Ljubljanačani so uvideli prednost, ki jo jim nudi remis ter so kmalu začeli zavlačevati igro ter res rešili važno točko.

Po poteku igre bi si bil kljub slabemu startu v prvem polčasu Zelezničar zaslužil zmago. Vložil je v igro mnogo elana in požrtvovalnosti. Najboljši del je bila ves čas ožja obramba, po odmoru se je odlično postavila tudi krilska vrsta, v napadu pa ni bilo odločnih strelcev.

Igra je bila ves čas zanimiva ter je zadovoljila tudi po pokazanem znanju obeh nasprotnikov. Kakor večkrat je tudi včeraj jako padlo v oči, da je pravilna taktika in tekmovalna rutina več ko pol igre, saj je s tem gostom uspelo rešiti eno točko in s tem skoro gotovo tudi naslov prvaka.

TEKMO JE SODIL ZAGREBSKI SODNIK MATANČIČ. V PREDIGRI JE SLAVIJA PREGAGALA REZERVO ZELEZNIČARJA S 3:2 (0:2). Sodil je g. Jenko.

BRATSTVO - MARIBOR 4:0 (1:0)

Prvenstvena tekma med Bratstvom in Mariborom se je odigrala pri nerogularnih prilikah. Ves čas tekme je bil silen naliv v murzilim vetrom, igrišče je bilo pod vodo. Gosti, ki terena niso vajeni ter niso imeli niti raznih ugodnosti, ki se jih je nasprotnik kot domačin lahko poslužil, so po odmoru zaradi mraza in izčrpanosti po vrsti zapuščali igrišče, tako da je sodnik g. Lukežič, ki je tekmo sodil ves čas izven igrišča na nasutem delu, da se je izognil vodi, zaradi tega tekmo par minut pred koncem prekinil, ko je imel Maribor na igrišču le še 4 igralce.

MARS - OLIMP 8:1 (4:0)

Mars sicer ni zaigral tako, kakor je bilo po nastopih zadnjih nedelj pričakovati, kljub temu pa je slavil visoko zmago nad Olimpom, ki ima sicer nekaj dobrih posameznikov, sicer pa je glavna odlika moštva požrtvovalnost. Pokazali pa so mestoma tudi preostro igro ter pomanjkanje discipline. Gole so zabil Zigon 5, Doberlet 2, Perko 1 za Mars, med njimi je eden padel iz 11 m, častni gol za Olimp pa je bil avtogol Slanina, dočim so Celjani zastreljali tudi enajstko. Sodil je g. Vrhovnik.

AMATER - KRANJ 4:1 (2:0)

Amater je v tekmi s Kranjem doma ponovil rezultat prvega srečanja v Kranju. Trboveljska enajstorka je zopet enkrat prav dobro zaigrala ter si priborila zaslužno zmago. Kranjčani so igrali raztrgano ter so imeli

V boksarski reprezentanci je 5 Mariborčanov

V dvorani Sokolskega doma so bile večeraj izbirne tekme za sestavo slovenske boksarske reprezentance ter dvoboj Maribor - Bratstvo. Vsega je nastopilo 10 parov članov ISSK Maribora, SK Bratstva in ZSK Hermesa, dočim SK Trbovlje ni poslal zastopnikov.

Maribor : Bratstvo 6:8

Po vrstli so nastopili sledeči pari: v mušji teži je Cerin Boris (M) premagal k. o. v 1. rundi Antolina Stefana, v perolahki je Meglič Hubert (M) po točkah premagal Mira Gojznika (M), v lahki je Senekovič Josip (M) premagal Cerina Dušana (M) po točkah, v srednji je Maks Majnik (Br) remiziral z Vilijem Voličem (M), v welter je Franc Janžek (M) v prvi rundi podlegel Milanu Zupanu (Br) k. o., Svajger Aleksander je v srednji kategoriji po točkah nadvladal Lajzela Razingerja (Br), Lborba Mitrovic Panto (Br) - Miha Strukelj (M) se je končala neodločeno, Ažman Zvonko (Br) pa je porazil Gorazda Pečenka (M) k. o. v 2. rundi.

Borbe v okviru dvoboja s odale rezultat 8:6 za Jeseničane. Na podlagi rezultatov borb je bila po končanem tekmovalju sestavljena slovenska reprezentanca, ki je sledeča: v mušji teži: Cerin Boris (M), v banlam ni bilo nobenega tekmovalca, v perolahki Meglič (M), v lahki Senekovič Josip (M) in walter Majnik Maks (M), v srednji Strukelj Milan (M) in Mitrovic Panto (Br), v polteški Ipavec Josip (M) v težki Baloh Evstahij (Br). Ta

ISSK Maribor protestira

ISSK Maribor je danes brzojavno sporočil SNZ protest proti verifikaciji tekme z Bratstvom. Pismeno obrazložitev boposlal kasneje.

reprezentanca bo nastopila 2. decembra v Zagrebu proti Hrvatom.

HRVATSKA IN SRBSKA LIGA

V hrvatski ligi se je odigral samo drugi polčas svojčas prekinjene tekme Gradjanski - Slavija (O). Zmagal je Gradjanski ter je kočni rezultat 3:0 (1:0). Drugi polčas, ki je veljal kot prijateljska tekma, se je končal 1:1 neodločeno. V srbski ligi so odigrali popolno kolo: Jugoslavija : Jedinstvo 1:0 (0:0), BSK : Bask 10:1 (3:0), Vojvodina : Bata 5:2, Zak : Jugoslavija (J) 4:0, Gradjanski : Slavija (S) 0:0.

ZAČASNO VODSTVO SK OLIMPA IZ MARIBORA

Poročali smo že o gibanju za ustanovitev novega športnega kluba, ki ima sedež v tkzv. koloniji. Simpatizerji novega kluba so se zbrali na pogovor v gostilni Gračner, ker dvorana pri Kumru ni bila prosta, ter so izvolili začasno vodstvo, ki bo vodilo interese kluba do ustanovnega občnega zbora, ki bo sklican, čim bo mogoče. Za predsednika je bil izvoljen Simon Merkuš, za tajnika Maksimijan Knafelje, za blagajnika Slavko Gradišnik, za kapetana moštva pa Peter Medved. Na sestanku, ki mu je prisostvovalo okoli 30 prijateljev kluba, je bilo sklenjeno, da naj vodstvo čimprej stopi v stike z Mariborsko nogometno podvezo, da se rešijo vsa vprašanja glede sestave pravil, sprejema v članstvo SNZ in odigranja predpisanih poizkusnih tekem.

s V prvenstvu MNP je bila samo juniorska tekma Rapid-Slavija. Zmagala je Slavija 0:1 (0:0). Sodil je g. Nemeč. s Nemčija je premagala Dansko z 1:0 v Hamburgu pred 30.000 gledalci.

MALI OGLASI

CENE MALIM OGLASOM V malih oglasih stane vsaka beseda 36 ur. Najmanjša pristojbina za te oglase je din 10.—. Dražbe, preklicani dopisovanja in ženitovanjski oglasi din 1.— po besedi.

SLUŽBO DOBI

Sprejemem takoj KROJAŠK. POMOČNIKA za vsako delo. Lepold Gorican, Dr. Krekova 32, Studenci. 20185-2

SAMOSTOJNA

PRODAJALKA sprejme. Potrebna kavčija. Naslov v ogl. odd. Večernik. 20183-2

STANOVANJE ODDA

Odda se SOBA, KUHINJA za 250.— din in kabinet za 100 din. Naslov v ogl. odd. lista. 20181-5

Sončno

TRISOBNO STANOVANJE I. nadstropje, v Smetanovi ulici, oddam za din 580.—. Vprašajte Jože Vošnjakova 22-I. 20178-5

DVE STANOVANJI

v novi hiši oddam takol ali s 15. decembrom. Tržaška c. 48, Maribor 20176-5

SOBO ODDA

Takoj sprejemem dva GOSPODA na stanovanje. Mlinska ul. 35 Svinšek Marija. 20173-8

REDIN - nov redilni prašek za svinje. Pospešuje apetit in hitro zdebellenje. Uspesh zajamec! 1 zavitek REDINA stane din 8.—. Poština povzete za 1, 2, 3 ali 4 zav. din 11.—. DROGERIJA KANC Maribor, Tyrševa ulica 1

OBRT - TRGOVINA

KERAMIKA. Hlišni posestniki in najemniki, pregledite Vaše peči in štedilnike, predno nastopi zima. Vsa pečarska in keramična dela izvršuje solidno in poceni Antón Rajšp, Maribor, Orožnova 6, kjer si lahko ogledate veliko zalogo. Prvo vrstne ploščice ter pečl. Stavbeniki in pečaril popust. 5212-13

POHIŠTVO-OPREMA

MODERNO SPALNICO in kuhinjo. Aleksandrova 27, Studenci. 20184-17. SPALNICA iz trdega lesa. Vprašati v trgovini Nudl. Makarjeva 65, Studenci. 20179-17

ŽENSKI KOTIČEK

NOGAVICE rokavice, perilo, trikotaža, volna, pletenine. Oset Mara Koroška 26, poleg tržnice. 16799-18

VOZILA

2 skoraj nova TRICIKLA naprodaj. Ogleda se pri Just. Gustinčiču, vogal Ptujška-Tržaška cesta. 20187-22

OPOZORILA

OPOZORILO! Nisem plačnik davcev Udovič Blge. Elio Udovič Aleksandrova, Studenci 27-13. 20172-15

PREKLIC!

Podpisani Lepenik Stefan pre klicujem vse zaljivke ki sem jih izrekel nartram g. Zahkariju Alfredu 27. X. t.l. in se mu zahvaljujem, da je odstopil od tožbe. Lepenik Stefan 20180-25

RAZNO

SLADKORNO BOLNI! Vse kar rabite, dobite v najboljši kvaliteti v pekarni Rakusa, Koroška cesta 24. 19032-28

Seno in otava

(ca 9000 kg) prejšnjega Deklevovega posestva se tudi deljeno proda. Vprašati pri nadučitelju Kompost, Log pri Limbušu.

Čitajte „Večernik“

DIMNIŠKA VRATA

precizna strokovnjaška izdelava z zaporo na ključ, iz specialnega cementa, nezgorljiva, lahka izzidava. Začasno še stara cena din 25.— za komad franko vsaka postaja. Marko Štuhec, zidarstvo podjetje. Ivanjkovci. 20182-28

DARILA ZA MIKLAVŽA IN BOŽIČ

izbirajte že sedaj dokler je je še velika izbira. Pri M. Šterbal, torbarstvo, Aleksandrova c. 42. Trg svobode 6. 20185-28

Oglašujete!

Kupujemo in prodajamo: Hranilne knjižice, vrednostne papirje, valute po najugodnejših cenah. Preskrbujemo: dolgoročna posojila na nepremičnine. Prodajamo: Srečke državne razredne loterije. Bančno kom. zavod Maribor, Aleksandrova 40

Umril je danes ob 9. uri na Dečkovi cesti 2 naš nepozabni oče, brat, gospod Dominik Lovšin strugarski mojster. Pogreb bo v sredo ob 15.30. uri na okoliškem pokopališču. Sv. maša zadušnica se bo brala v četrtek ob 7. uri zjutraj v farni cerkvi. Celje, 18. novembra 1940. Globoko žalujoči sin Anton in sestra Marija.

Pisemski papir

v veliki izbiri in najceneje kupite v

V TISKOVNI ZADRUGI

Maribor, Cankarjeva 1 - Tel. 25-45.